Ազգ
Azg

5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 161 (4055)

Նիժնի Նովգորոդում հայ է սպանվել

Նիժնի Նովգորոդում սպանվել է Հայաստանի քաղաքացի: Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել են մարզային դատախազության քննչական վարչությունում, սպանվածի մարմինը՝ բռնի մահվան հետքերով, հայտնաբերվել է սեպտեմբերի 3-ի երեկոյան, Նիժնի Նովգորոդի Սորմովսկի շրջանի փողոցներից մեկում: Մարմնի մոտ հայտնաբերվել է թղթի կտոր՝ «Մենք պատերազմ ենք հայտարարում ձեզ» գրությամբ, որի վրա պատկերված է եղել նաեւ սվաստիկա: Հայաստանցին Նիժնի Նովգորոդում ապրում էր ժամանակավոր գրանցմամբ: Գործով կատարվում են անհետաձգելի քննչական եւ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներ, որոնվում են հանցագործությունն իրականացրած անձինք: Փաստի առթիվ քրեական գործ է հարուցվել ՌԴ ՔՕ-ի «սպանություն ազգային, ռասայական, կրոնական ատելության կամ թշնամանքի շարժառիթով» հոդվածի հատկանիշներով, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

ՕՐԵՐԻ ԼԵՏ

Մեղքերը քավելու եւ սխալներն ուղղելու պատմական պահը

Անկախ առիթից, բովանդակությունից ու հետագա հնարավոր կամ անհնար զարգացումներից, նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի առաջիկա այցը Երեւան լինելու է իսկապես պատմական: Հարեւան երկրի որեւէ ղեկավար երբեւէ չի այցելել Հայաստանի ո՛չ Առաջին, ո՛չ Խորհրդային եւ ո՛չ էլ Երրորդ Հանրապետություն: Ավելին՝ Թուրքիայի որեւէ սուլթան, փադիշահ կամ եպարքոս ընդհանրապես չի եղել Արեւելյան Հայաստանում: Փոխարենը նրանք, խոսքը վերաբերում է հատկապես Առաջին հանրապետության ժամանակաշրջանին, Հայաստան են ուղարկել իրենց զինված ուժերին ու հրամանատարներին՝ նվաճելու, ջարդելու եւ վերջնագրեր ներկայացնելու: Իսկ հիմա...

Ֆուտբոլը եւ ընդհանրապես սպորտը հրաշալի առիթ-մթնոլորտ է ապահովում նման պատմական ու քաղաքական անբնական իրողություններին... չանդրադառնալու: Այդ առիթը պարտավորեցնող չէ ամենեւին ու եթե դրանից որեւէ բան չծնվի, ոչ ոք չի մեղադրի ո՛չ հյուրին եւ ո՛չ էլ, առավել եւս, հյուրընկալին: «Գնացել էինք մեր ազգային թիմին քաջալերելու»: Եվ վերջ: Շատ-շատ՝ կարելի է, «պարտքի տակ չմնալու համար», փոխադարձաբար հրավեր ուղղել հյուրընկալին՝ այս պարագայում նախագահ Սերժ Սարգսյանին, պատասխան խաղը Թուրքիայում միասին դիտելու համար:

Կոնկրետ այս պարագայում սակայն, ֆուտբոլը եւ սպորտը չեն կարող չքմեղանքի շղարշ դառնալ՝ Թուրքիայի ղեկավարությունը վերջին 17 տարիներին առնվազն պրոտոկոլային պարտքեր ունի մեր երկրի նկատմամբ: Հայաստանի Հանրապետության առաջին երկու նախագահները տարբեր առիթներով չորս անգամ այցելել են Թուրքիա, եւ դրանով իսկ ապացույց ներկայացրել, որ բարդույթներով մենք չէ, որ տառապում ենք: Ցեղասպանության ծանրագույն բեռը, շարունակական շրջափակումը եւ թշնամական մյուս արարքները, ընդհուպ հանգուցյալ նախագահ Թուրգութ Օզալի «անիծյալ սեռ» արտահայտությունը Հայաստանի մասին եւ, 1993 թ.-ին, Հայաստանի վրա «մի քանի բոմբա» գցելու համար Վաշինգտոնից արտոնություն խնդրելու արարքը հետ չեն պահել Հայաստանի ղեկավարներին հարեւան Թուրքիայի հետ բնականոն հարեւանություն ունենալու ցանկությունն արտահայտելուց: Անկարան միշտ էլ «խուլ ականջ» է ձեւացրել այդ ցանկություններին եւ Հայաստանի հետ հարաբերությունների հարցում իրեն ինքնակամ դրել է Բաքվի պատանդը լինելու կարգավիճակում:

Իսկ այժմ, անշուշտ, նախագահ Գյուլը Երեւան չի գալիս պարտքի գիտակցությունից դրդված: Այժմ փոխվել է իրավիճակն այս տարածաշրջանում, որտեղ տեղի ունեցող համաշխարհային նշանակության իրադարձություններից Անկարան դուրս է թողնվել: Ինքնակամորեն: Պետք է արագորեն ստանձնել տարածաշրջանային որեւէ դերակատարություն: Եվ ամենահարմար թատերաբեմը կառուցողական իմեջով ներկայանալու «Հրազդան» մարզադաշտն է իր, ինչպես ասվեց, չպարտավորեցնող մթնոլորտով: Թուրքիան շատ մեծ գրավներ է ներդրել Վրաստանում եւ Ադրբեջանում: Դրանց ճակատագիրը վտանգված է ըստ ամենայնի: Անհրաժեշտ է փրկել դրանք, իսկ փրկության օղակը «Կովկասում համագործակցության եւ կայունության պլատֆորմ» ստեղծելն է, որն իր խոստելի ու խոցելի՝ անգամ նախնական բաղադրիչներով չի կարող դրական որեւէ փոփոխություն առաջացնել տարածաշրջանում, եթե հիմնված չէ անցյալի մեղքերն ու սխալներն ընդունելու, դրանք քավելու եւ սրբագրելու անկեղծ ցանկության ու գործնական քայլերի վրա: Հայաստան այցելելու հրավերով Թուրքիայի նախագահին այժմ փաստորեն ստացել է այդ հնարավորությունը՝ Հայաստանի հետ հարաբերությունների բարեշրջման հնարավորությունը, տարածաշրջանում կառուցողական ներկայություն ապահովելու հնարավորությունը:

Թուրքիայի ղեկավարությանը կբավարարի՞ քաղաքական կամքը՝ համարձակ քայլերի գնալու, կերեւա հետագա օրերին, ամիսներին եւ գուցե տարիներին:

Հ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

Թուրքիայի նախագահի այցը Երեւան կտեւի 5-6 ժամ

Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլն ընդունել է Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանի՝ երկու երկրների ֆուտբոլի ազգային հավաքականների աշխարհի առաջնության սեպտեմբերի 6-ի հանդիպումը Երեւանում միասին դիտելու հրավերը: «Անատոլու» գործակալության փոխանցմամբ, Գյուլի Հայաստան այցը ֆուտբոլային հանդիպման առիթով կատարվելու պատճառով աշխատանքային բնույթ է կրում եւ կտեւի 5-6 ժամ: Գյուլը Երեւան կժամանի ֆուտբոլային հանդիպումից երկու ժամ առաջ: Նրան Երեւան կուղեկցի Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Ալի Բաբաջանը: Թուրքիայի նախագահը Հայաստան կժամանի երկու ինքնաթիռով՝ 15 պետական գործիչների եւ դիվանագետների, 30 հոգանոց թիկնազորի եւ 70 հոգանոց լրագրողական խմբի ուղեկցությամբ: Աբդուլլահ Գյուլին Երեւան կուղեկցեն Թուրքիայի նախագահի արտաքին գործերի հարցերով գլխավոր խորհրդական Գյուրջան Թյուրքօղլուն, նախագահի անձնական գրասենյակի տնօրեն Հուսեին Ավնի Կարսլըօղլուն, ԱԳՆ խորհրդականի օգնական Ունալ Չեւիքյոզը եւ այլ դիվանագետներ: Ֆուտբոլային հանդիպումից առաջ ՀՀ նախագահի նստավայրում տեղի կունենա երկու երկրների նախագահների դեմ առ դեմ հանդիպումը, որը այնուհետեւ կշարունակվի պատվիրակությունների մակարդակով: Նախագահական պալատում հյուրընկալության ավարտից հետո երկու երկրների նախագահները «Հրազդան» մարզադաշտում կդիտեն ֆուտբոլի ազգային հավաքականների հանդիպումը: Խաղի ավարտից անմիջապես հետո Թուրքիայի նախագահը կմեկնի Անկարա, հաղորդում է Արմենպրեսը:

ԱՄՆ-ը ողջունում է Թուրքիայի նախագահի այցը Երեւան

Միացյալ Նահանգները ողջունում է Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի՝ սեպտեմբերի 6-ին Երեւանում կայանալիք Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային հանդիպումը միասին դիտելու հրավերն ընդունելու որոշումը: Այս մասին «Անատոլու» գործակալությանը տված հարցազրույցում հայտնել է ԱՄՆ-ի պետքարտուղարության ներկայացուցիչը: «Մենք գոհունակությամբ ենք ընդունում Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի Երեւան մեկնելու որոշումը: Մենք ողջունում ենք երկու նախագահների տարածաշրջանում խաղաղության ու բարօրության ամրապնդմանն ուղղված համարձակ քայլերը», հայտարարել է պետքարտուղարության ներկայացուցիչը՝ ավելացնելով. «Մենք հուսով ենք, որ այդ պատմական հանդիպումը ազդակ կլինի Թուրքիա-Հայաստան հարաբերություններն ամբողջությամբ կարգավորելու ուղղությամբ», հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

«Ամերիկան պաշտպանում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը»

ԱՄՆ-ի փոխնախագահ Դիկ Չեյնին չորեքշաբթի օրը Բաքվում Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ կայացած հանդիպմանը հայտարարել է, որ «Ամերիկան վճռականորեն պաշտպանում է Ադրբեջանի ինքնիշխանությունն ու տարածքային ամբողջականությունը»: «Մենք հանդես ենք գալիս ղարաբաղյան հակամարտությունը բանակցությունների ճանապարհով կարգավորելու օգտին, որը կհենվի ձեր երկրի տարածքային ամբողջականության սկզբունքի եւ մյուս բոլոր միջազգային-իրավական նորմերի վրա», ասել է Չեյնին եւ հավելել, որ «այսօր հակամարտության կարգավորումը կարեւոր է ինչպես երբեք, քանի որ այդ հարցի լուծումից են կախված տարածաշրջանի խաղաղությունն ու կայունությունը, այդ թվում՝ Ադրբեջանի անվտանգությունը: Իր հերթին Իլհամ Ալիեւը նշել է, որ «ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցը շատ կարեւոր է մեզ համար»: Նա հավելել է, որ ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահ ԱՄՆ-ն «կարեւոր դեր է խաղում հակամարտության կարգավորման ուղիներ գտնելու համար երկու կողմերին աջակցելու հարցում», հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

Վաղը «Ազգի» հասարակական-քաղաքական հավելվածում կարդացեք

Քաղաքագիտության դոկտոր Լեւոն Շիրինյանի «Անակոնդան եւ նրա հաճախորդները» հրապարակումը՝ մեր տարածաշրջանում առկա աշխարհաքաղաքական շահերի ու Հայաստանի դիրքորոշումների մասին: 19-րդ դարում Հունգարիայի բանակում ծառայած հայազգի գեներալ Հովհաննես Ցեցյանի մասին է «Ազգի» հերթական բացահայտումը՝ Նիկոլայ Շահնազարյանի օգնությամբ: Խաչատուր Դադայանն այս անգամ ոչ թե ներկայացնում է ռուսահայ բիզնեսի հերթական ներկայացուցչի, այլ անդրադարձ է արել Մուշեղ Լալայանի «Ազգային գաղափարախոսության խնդիրների շուրջ» գրքին: Իսկ ահա Յուրի Խաչատրյանի «Անավարտ պատմություն «ժողովրդի բարեկամ» Մարատի եւ նրան սպանող Շառլոտ Կորդեի մասին» պատումը մեզ տանում է ֆրանսիական հեղափոխության ժամանակներ, ուր փոթորկվում էին կենաց ու մահու կրքեր: Հայ գրականության թեստավորման եւ ստուգման խնդիրներին նետված հայացք է ԵՊՀ դոցենտ Աշխեն Ջրբաշյանի «Ի՞նչ ենք սովորեցնում եւ ինչպե՞ս» հոդվածը: Հավելվածում այլ հետաքրքրական հրապարակումներ եւս կգտնեք:

Մ. Խ.

«Աբխազիայի, Հարավային Օսիայի եւ Լեռնային Ղարաբաղի միջեւ ոչ մի ընդհանուր բան չկա»

«Մի կողմից՝ Աբխազիայի, Հարավային Օսիայի, մյուս կողմից՝ ղարաբաղյան իրադրության միջեւ ոչ մի զուգահեռ չկա», ասել է Ռուսաստանի ԱԳ նախարար Սերգեյ Լավրովը ՀԱՊԿ-ի երկրների արտգործնախարարների հանդիպման արդյունքներին նվիրված մամուլի ասուլիսում: Նա նշել է, որ Աբխազիայի, Հարավային Օսիայի դեպքում «Սաակաշվիլու ռեժիմը վերջին տարիներին հետեւողականորեն տանում էր բոլոր բանակցային ձեւաչափերի, կարգավորման բոլոր մեխանիզմների վերացմանը»: Լավրովը նշել է, որ վրացական կողմը մշտապես սադրանքներ էր ձեռնարկում խաղաղ բնակիչների, խաղաղապահների դեմ: «Ոչ մի նման բան տեղի չի ունենում ղարաբաղյան կարգավորման շուրջը», հայտարարել է ՌԴ արտգործնախարարը: Նա պարզաբանել է, որ այս հակամարտության կողմերից ոչ մեկը խույս չի տալիս դրա կարգավորման աշխատանքից: Լավրովը հիշեցրել է, որ Ադրբեջանի եւ Հայաստանի նախագահները կանոնավոր երկխոսություն են պահպանում այդ թեմայով:

Նիկարագուան ճանաչեց Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը

Նիկարագուայի կառավարությունը ճանաչում է Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախությունը: Այդ մասին հայտարարել է Նիկարագուայի նախագահ Դանիել Օրտեգան: Նրա խոսքերով, իր երկրի կառավարությունն այդ քայլով պաշտպանում է Մոսկվայի դիրքորոշումը:

Օրտեգան իր հայտարարությունն արել է Նիկարագուայի զինված ուժերի տարեդարձի առթիվ կազմակերպված զորահանդեսի ժամանակ: Նախագահը նաեւ քննադատել է ՆԱՏՕ-ի անդամ պետություններին, որոնք «փորձում են մասնատել Ռուսաստանը, ինչպես անցյալում վարվեցին ԽՍՀՄ-ի հետ»:

«Արեւմուտքի լրատվամիջոցները դիտավորյալ չեն հրապարակում Հարավային Օսիայի վրա Վրաստանի հարձակման պատճառած ավերածությունները եւ զոհերի թիվը», ընդգծել է Օրտեգան:

Արաբկիր համայնքի ղեկավարի թեկնածու
ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԱՀԻՆՅԱՆ
Մենք խոսում ենք փաստերով
Մենք գործում ենք ծրագրերով
Հաղթելու եմ...
№4 ✓

«Գյուլի այցից շատ բան չպետք է սպասել»

Տարածաշրջանում ստեղծված իրավիճակի, Ռուսաստանի կողմից Աբխազիայի ու Հարավային Օսիայի անկախության ճանաչման, ինչպես նաեւ Թուրքիա-Հայաստան հարաբերությունների մասին երեկ «Հայացք» ակումբում իր տեսակետները ներկայացրեց անկախ փորձագետ **Սերգեյ Շաքարյանցը**։

Ըստ նրա, այսօր Անդրկովկասը այն իրավիճակի մեջ է, որ ամեն ինչ ազդում է Հայաստանի վրա նույնպես։

Ինչ վերաբերում է Թուրքիայի՝ Կովկասում «Կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմ» ստեղծելու նախաձեռնությանը, Շաքարյանցը նկատեց, որ Թուրքիան կշարունակի կամ գոնե կփորձի տարածաշրջանում դերակատարություն ստանձնել։ Վերջինիս գնահատմամբ, այդ նախաձեռնությունը Թուրքիայի վերջին ճիգն է իր կյանքը փրկելու, քանի որ նա հասկանում է, թե ինչ դժվարություններ են իրեն սպասում ապագայում։

Քաղաքագետի կարծիքով, կովկասյան պլատֆորմի առաջարկությունը, դրա ձեւակերպումը ոչ մի կապ չունի Կովկասի հետ, այն ունի հեռահար հետեւանքներ, որոնք այսօր տեսանելի չեն։ Նա վստահ է, որ Կովկասում անվտանգության պլատֆորմ ստեղծելն ու դրանում Իրանին չընդգրկելը հնարավոր չէ։ «Կովկասի ռեալ անվտանգության համար անհրաժեշտ է Իրանի գոյությունը։ Սա հնարավոր չէ ժխտել, հնարավոր չէ օրակարգից հանել Իրանի հարցը։ Թուրքիայի նախաձեռնությունը ճշգրիտ չէ. հնարավոր չէ Կովկասում որեւէ անվտանգության պլատֆորմ ձեւավորել՝ առանց Իրանի լիարժեք մասնակցության», ընդգծեց քաղաքագետը։

Սեպտեմբերի 5-ին Մոսկվայում կայանալիք ՀԱՊԿ անդամ երկրների ղեկավարների գագաթաժողովին փորձ է արվելու ընդհանուր մոտեցում մշակել Ռուսաստանի կողմից անկախ ճանաչված Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի նկատմամբ։ Շաքարյանցը համոզված չէ, որ կհաջողվի ՀԱՊԿ անդամ երկրների ղեկավարներին վերոնշյալ հարցի շուրջը միասնական, ընդհանուր կարծիք ձեւավորել։ Նա նշեց, որ ամենայն հավանականությամբ ՀՀ ղեկավարը կընդդիմանա Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախության ճանաչման ընդհանուր մոտեցում ընդունելու հարցին։

Ինչ վերաբերում է Ղարաբաղին, ապա Շաքարյանցը ասում է, որ մինչեւ հիմա ԼՂՀ-ն չի դիմել որեւէ պետության՝ ճանաչելու իր անկախությունը, ի տարբերություն Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի, որոնք 5 տարի շարունակ դիմում էին Ռուսաստանին ու վերջ ի վերջո հասան հաջողության։

Ըստ նրա, Հայաստանն առաջինը պետք է ճանաչի Արցախի անկախությունը. «Փոքր ազգերը հասկացել են, որ կարող են հարց բարձրացնել ու անպատասխան չեն մնա։ Մենք ուշացել ենք»։

Շաքարյանցը մեծագույն սխալ է համարում, որ դեռեւս 12 տարի առաջ Հայաստանի իշխանությունները հրաժարվել են այն մտքից, որ Ղարաբաղի իշխանությունները պետք է լիիրավ ներկայացված լինեն բանակցություններում։

Սերգեյ Շաքարյանցը նշեց, որ վրաց-օսական հակամարտությունից հետո Կովկասում կա արդեն հինգ անկախ պետություն՝ Հայաստան, Վրաստան, Ադրբեջան, Հ. Օսիա ու Աբխազիա։ Նա Ղարաբաղը չդասեց տարածաշրջանում անկախ պետությունների շարքին։

Խոսելով Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի Հայաստան այցելությունից, Սերգեյ Շաքարյանցը կարծիք հայտնեց, որ դրանից շատ բան չպետք է սպասել՝ հաշվի առնելով, թե ինչ ֆոնի վրա է տեղի ունենում։ Ասուլիսում նա լրագրողներին ասաց, որ այդ հանդիպումը չի կարող սերտ համագործակցության շղթայի սկիզբ լինել կամ հարցեր լուծել։ Ըստ նրա՝ դժվար է մինչեւ տարեվերջ լուրջ փոփոխությունների ականատես լինել հայ-թուրքական հարաբերություններում։ Իսկ որեւէ մեկի սպասելիքները սահմանի բացումից համարեց անտեղի։

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Դաշնակցությունը նշեց իր հակագյուլական միջոցառումների ցանկը

Արմեն Ռուստամյանը նշել է միջոցառումների ցանկը, որոնք կուսակցությունը նախատեսում է իրականացնել Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի երեւանյան այցի ընթացքում։ Օդանավակայանում կազմակերպվելու է Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու կոչերով բողոքի ակցիա։ Սեպտեմբերի 6-ին Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային հանդիպման ողջ ընթացքում երիտասարդ դաշնակցականները ջահեր են վառելու «Հրազդան» մարզադաշտի հարեւանությամբ գտնվող Ցեղասպանության զոհերի հուշահամալիրում։ Ցեղասպանությունը ճանաչելու կոչեր, ըստ Ռուստամյանի, հնչելու են նաեւ մարզադաշտում, նրանք, ովքեր կփորձեն դուրս գալ այս ծրագրի շրջանակներից, կգնահատվեն որպես «պրովոկատորներ», եւ Դաշնակցությունն ամեն ինչ կանի «կանխելու նման դրսեւորումները», նշեց Ռուստամյանը։ Ըստ վերջինիս, «հարյուրից ավելի արտասահմանյան եւ թուրքական լրատվամիջոցների ներկայությամբ նման ակցիան լավ առիթ է եւս մեկ անգամ բարձրացնելու Ցեղասպանության հարցը»։ Արմեն Ռուստամյանը զարմացած է Թուրքիայի նախագահի այցի շուրջը ստեղծված «աժիոտաժի» կապակցությամբ. «այնպիսի մի անհասկանալի, կենցաղային մակարդակի ոգեւորություն է այս ամենի հետ կապված, կարծես մեր կորած եղբորն ենք դիմավորում»։

Արաբկիրի կատարված ու չկատարված աշխատանքները՝ ըստ Զոյա Թադեւոսյանի

Ավարտին է մոտենում ՏԻՄ նախընտրական քարոզարշավը, իսկ Արաբկիր համայնքի քաղաքապետի թեկնածու Զոյա Թադեւոսյանի խոսքերով՝ իր մրցակիցները այդպես էլ չցանկացան քաղաքակիրթ ձեւով բանավիճել իր հետ ապագա ծրագրերի ու կատարվելիք աշխատանքների շուրջը։ Վերջինս երեկ հյուրընկալվել էր «Հայացք» ակումբում եւ կարեւորելով ընտրական հանձնաժողովի անդամների առկայությունը՝ նշեց, որ այն հնարավորություն կտա գոնե որոշակիորեն զերծ մնալ ընտրակեղծիքներից, հակառակ դեպքում լցոնումներն անխուսափելի են։ Նրա բնորոշմամբ, իրեն Արաբկիրում բնակիչները ընդունել են ջերմությամբ, եւ վստահություն հայտնեց, որ այդ ջերմությունը կշարունակվի, եթե արաբկիրցին վստահության քվեն տա «ժառանգության» ներկայացուցչին։

Ինչեւէ, տիկին Թադեւոսյանը բնակիչների հետ հանդիպման ընթացքում ծանոթացել է համայնքի առկա խնդիրներին, եւ առաջին հիմնախնդիրը, որ կարեւորում է թեկնածուն, աղբահանությունն է։

«Ազգ»-ի այն հարցին, թե Հովհաննես Շահինյանի 3 տարվա ղեկավարման ընթացքում ինչն է գոհացնում Զոյա Թադեւոսյանին, երբ Շահինյանը Արաբկիրի քաղաքապետարանի ծրագրված սոցիալ-տնտեսական գործունեությունը ներկայացնում է 103,9 տոկոսով, որի մեջ մտնում են ասֆալտապատված ու լուսավորված փողոցներ, բարեկարգված բակեր ու կանաչ տարածություններ, վերանորոգված սանիքներ, թեկնածուն նկատեց. «Գործ չի արվել ընդհանրապես. վերլուծության համար ցավում եմ, որ կատարել, դրել է սեղանին։ Պատմաբանն է այդ թվերը դնում սեղանին, նա լավ չի գիտակցում, որ տնտեսագետը թվերը խոսեցնել գիտե»։

Ապօրինի շինարարությունից խոսելիս Թադեւոսյանը նշեց Քոչար 23 հասցեում՝ Արծրունի փողոցի հարեւանությամբ, տարվող աշխատանքները, որտեղ ավտոտնակներ են կառուցվում։

Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե Թադեւոսյանի մրցակիցներից մեկը գումար է առաջարկել «ժառանգության» ներկայացուցչին՝ մյուսի դեմ խոսելու համար, Զոյա Թադեւոսյանը այսպես պատասխանեց. «Թեկնածուներից մեկը իրենից բան չի ներկայացնում եւ իր ծննդավայրի լեզվով ասած՝ ղալաթ է անում։ Որպեսզի այդ 50 հազարի մասին խոսակցությունները լուծեն, թող Երիցյանը տա Շահինյան Հովիկին, վերջինս դուրս գա պայքարից։ Կամ էլ՝ Ալբերտ Երիցյանն այդ գումարը մի գրպանից հանի, դնի մյուս գրպանը եւ մրցակցությունից դուրս գա։ Մանավանդ որ Հանրապետական կուսակցությունը խնդրում է, որ մեկն ու մեկը դուրս գա, որպեսզի կարողանա Զոյային հաղթել։ Պետք չէ Զոյային մոտենալու համար դատարկ սուտ հնարել։ Թող իրենք գնան իրենց մեջ խնդիրները լուծեն։ Ես նրանց հետ նման խաղեր երբեւէ չեմ մտածել։ Շահինյանին առաջին անգամ տեսել եմ «Երկիր Մեդիայում», իսկ Երիցյանին ընդհանրապես չեմ տեսել, նրան տեսել եմ լուսանկարում»։

«Ազգ»-ի մյուս հարցին, թե ինչպե՞ս կմեկնաբանի Թադեւոսյանը պտտվող այն լուրերը, թե վերջինս տեղեկություններ ունի, որ Արաբկիրում կաշառք են բաժանում, եւ ունի կոնկրետ փաստեր, այսպես պատասխանեց. «Եթե սոցապ նախարարության թոշակային հիմնադրամի աշխատակիցները մտնում են թոշակառուների մոտ, զուգահեռ ասում են. «Եթե դուք ձեր ձայնը տաք (այսինքն թեկնածուին), մենք ձեզ կբերենք գումարներ, կտանք մինչեւ 15 հազար դրամ։ Եվ ես հիմա վստահ եմ, որ հենց մոտենում է ընտրությունների օրը, արդեն ցուցակները պատրաստ են։ Դրանք հին տեխնոլոգիաներ են»։

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Գեորգի Տեր-Ղազարյանցը պարգեւատրվեց

Սեպտեմբերի չորսին ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունում տեղի ունեցած դեսպանների հավաքի ժամանակ ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Էդվարդ Նալբանդյանը Ռուսաստանի հայերի միության առաջին փոխնախագահ Գեորգի Տեր-Ղազարյանցին շնորհել է ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության մեդալ եւ պատվոգիր՝ դիվանագիտության բնագավառում բազմամյա բեղուն եւ հաջողված գործունեության համար։ Հիշեցնենք, որ Գեորգի Տեր-Ղազարյանցը Խ. Հայաստանում կուսակցական ու պետական բարձրաստիճան մի շարք պաշտոններ վարելուց զատ շուրջ 15 տարի դեսպանի պաշտոնով աֆրիկյան մի շարք երկրներում ներկայացրել է Խորհրդային Միությունը։ Հետեւաբար ՀՀ արտգործնախարարի ձեռամբ ստացած պատվոգիրն ու մեդալն արժանի գնահատականն են Գ. Տեր-

Ղազարյանցի դիվանագիտական վաստակի։ Շնորհավորում ենք։

Եզակի խաղալիքներ հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների համար

«Վորլդ Վիժն» միջազգային բարեգործական կազմակերպությունը Բըրնսի կոմիտեի եւ Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան հետ երեկ լրագրողներին ներկայացրեց եզակի խաղալիքների շարք, որոնք մշակվել են հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների մտավոր եւ ֆիզիկական զարգացման համար։

Խաղալիքները բաժանվելու են Հայաստանում գործող ներառական կրթական հաստատություններին, վերականգնողական կենտրոններին եւ հատուկ հաստատություններին։ Խաղալիքները պատրաստվել են Բըրնսի կոմիտեի եւ Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան հանգանակած դրամական միջոցներով։

Ասուլիսին մասնակցում էին Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Չարլզ Լոնսդեյլը, փոխդեսպան Գիդեոն Դյուհըրսթը, Բըրնսի կոմիտեի նախագահ Չարլզ Մասրաֆը, «Վորլդ Վիժն» հայաստանյան գրասենյակի տնօրեն Մարկ Քելլին եւ խաղալիքները մշակող աշխատանքային խմբի ներկայացուցիչները։

Աշխատանքային խումբը այցելել է Թալինում գործող ներառական մանկապարտեզ եւ դպրոց, ինչպես նաեւ հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների համար նախատեսված մանկական կենտրոն՝ տեղում ծանոթանալու, թե ինչ տիպի հատուկ խաղալիքների կարիքներ կան։

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Զինվորի մայր» հասարակական կազմակերպությունը հայտարարում է 2008/2009 ուսարվա անվճար նախապատրաստական դասընթացների ընդունելություն՝ զոհվածների, վիրավորների, փախստականների եւ կարիքավոր զինծառայողների երեխաների համար՝ բուհական քննություններին նախապատրաստվելու նպատակով։

Փաստաթղթերն ընդունվում են 2008 թ. սեպտեմբերի 5-30-ը, ամեն օր, ժամը 12.00-16.00։

Հասցեն՝ Երեւան, Խանջյան 5, 107 սենյակ։

Հեռ. 52-99-31

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում։
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

«Պետական կառավարման համակարգն արդյունավետ չէ»

Տիգրան Սարգսյանը պահանջներ դրեց նախարարների առջեւ

Մինչ կառավարության երեկվա նիստի օրակարգին անցնելը վարչապետ **Տիգրան Սարգսյանն** անդրադարձավ պետական կառավարման արդյունավետ համակարգի ձեւավորման հարցին: Վկայակոչելով երկրի նախագահի՝ այս հարցին վերաբերող ելույթը ԱԺ-ում, նա նշեց, որ «մեր կառավարման համակարգը, ցավոք, այսօր արդյունավետ չի գործում»: Վարչապետը կարեւորեց նախարարությունների աշխատակազմերի նկարագրությունը եւ դրա հիման վրա աշխատակիցների գնահատման արդյունավետ համակարգի եւ ճկունության խրախուսման մեխանիզմներ ունենալը: Դիմելով նախարարներին, Տիգրան Սարգսյանը շեշտեց, որ «աշխատակիցները հստակ իմանան, թե ինչի՞ համար են դուք նրանց խրախուսում»:

Վարչապետի վերահսկողական ծառայությունը բացահայտել է, որ կառավարման համակարգը արդյունավետ չէ եւ որ նախագահի հանձնարարականների չկատարման դեպքեր են արձանագրվել: «Սա նշանակում է, որ վերահսկողական համակարգը նախարարություններում չի աշխատում, որովհետեւ եթե նախարարությունը ժամանակին չի կատարում հանձնարարականը կամ միջոցառումը, ապա նախարարը պետք է գրավոր դիմի վարչապետին՝ խնդրելով ժամկետները հետաձգել», ընդգծեց Տիգրան Սարգսյանը, ավելացնելով, որ եթե մեկ շաբաթվա ընթացքում չշտկվի իրավիճակը, ինքը հայտարարելու է անուններ, որոնց պատճառով տապալվում է կառավարության տարեկան ծրագրի կատարողականը:

Ըստ վարչապետի, նախագահի նկարագրած չափանիշներին համապատասխան կառավարման համակարգի ներդրումը սկսվելու է կառավարության աշխատակազմից: 2009-ի բյուջեից էլ սկսած բարեփոխումներ են լինելու նախարարների դերը, որտեղ նոր կառուցման առավել արդյունավետ աշխատակիցները խրախուսվեն: Այսինքն, պետք է լինեն օբյեկտիվ չափանիշներ, որոնք պետք է հասանելի լինեն բոլոր աշխատողներին: Տիգրան Սարգսյանը հավաստիացրեց, որ պետական կառավարման համակարգի բարեփոխումն անձնական, բայց միեւնույն ժամանակ ամենակարեւոր խնդիրն է, որը եթե լուծվի, «մենք բոլոր խնդիրները ավելի հեշտ կլուծենք»:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

8 մլն դրամ եկամուտ ունեցողները եւ 50 մլն դրամ գործարք կատարողները կհայտարարագրվեն

Գույքի եւ եկամուտների հայտարարագրմանն առնչվող որոշումներ են երեկ ընդունվել կառավարությունում, որոնց մասին լրագրողներին մանրամասներ հաղորդեց պետական եկամուտների փոխնախարար **Արմեն Ալավերդյանը**: Նա նախ հայտնեց, որ ընդլայնվում է այն անձանց ցանկը, որոնք պարտավոր են հայտարարագրել իրենց գույքն ու եկամուտները: 2009-ի հունվարի 1-ից մինչեւ ապրիլի 15-ը տարեկան 8 մլն դրամից ավելի եկամուտ ունեցող եւ 50 մլն դրամից ավելի անշարժ գույքի գործարքներ կատարած անձինք պարտավոր են այդ մասին հայտարարագիր ներկայացնել: Դրան զուգահեռ պետական ծառայողները շարունակելու են ներկայացնել իրենց հայտարարագրերը արդեն 6-րդ տարին շարունակ: Ներկայումս տարեկան 45-50 հազար մարդ լրացնում են այդ հայտարարագրերը:

Ինչ վերաբերում է 8 մլն դրամ եկամուտ եւ 50 մլն դրամ գործարք կատարած անձանց, ապա նրանք պետք է ներկայացնեն իրենց եկամուտների հանրագումարը, անշարժ գույքը, շարժական գույքը եւ այլ տեղեկություններ: «**Ազգի**» այն հարցին, թե կցանկանա՞ն արդյոք նման բարձր եկամուտ ունեցող մեր հայրենակիցները հայտարարագրել իրենց եկամուտները կամ գույքը, Արմեն Ալավերդյանը պատասխանեց, որ օրենքով սահմանված են լուրջ պատժամիջոցներ՝ մասնավորապես տուգանք չհայտարարագրված գույքի 10 տոկոսի չափով: Սակայն պետեկամուտների փոխնախարարը միաժամանակ նշեց, որ իրենք ծանուցագրեր են ուղարկելու եւ իրազեկելու են այդ հայտարարագրման անհրաժեշտության մասին: Այս հայտարարագրումն ունի հակակոռուպցիոն եւ ֆիսկալ նպատակներ, որպեսզի համադրվեն այդ տվյալները ոստիկանության, հարկայինի, կադաստրի համակարգերում եղած տեղեկությունների հետ: Արմեն Ալավերդյանի կարծիքով, մի քանի տասնյակ հազար մարդ եկող տարի կհայտարարագրվեն: Նա հայտնեց նաեւ, որ նոր հայտարարագրերի ձեւերն ավելի պարզեցված են:

Ա. Մ.

Սգո ծառայությունների համակարգը առողջացնելու նպատակով

Կառավարության հաստատած բնակչության հատուկ սպասարկման ծառայությունների համակարգի առողջացման, աշխատանքների թափանցիկության, դիակիզարանների ստեղծման միջոցառումների ծրագրին երեկ անդրադարձավ քաղաքաշինության փոխնախարար **Կառլեն Գեւորգյանը**: Նա հայտնեց, որ այդ ուղղությամբ առաջիկա մեկ տարվա ընթացքում՝ մինչեւ 2009-ի նոյեմբեր, կիրականացվեն կոնկրետ միջոցառումներ: Ըստ փոխնախարարի, գերեզմանատների սպասարկումը պետք է իրականացնեն պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությունները, այլ ոչ թե կոոպերատիվներն ու այլ կազմակերպությունները, ինչպես պատահում է հիմա: Բացի այդ, սպասարկման բոլոր ծառայությունները պետք է լինեն հրապարակային: Պետք է փակցված լինի, թե ո՞ր ծառայություններն են վճարովի, որը՝ անվճար, դրանց հերթականությունը: Օրինակ՝ դիահերձումը անվճար է եւ պետք է կատարվի այդ նպատակով պետական պատվեր իջեցված երկու հիվանդանոցներում: Անվճար են նաեւ գերեզման փորելը, ցուցանակ ստանալը եւ այլն:

Դիակիզարանի մասին տրված հարցին պատասխանելով, Կառլեն Գեւորգյանը նշեց, որ դեռեւս որոշում չկա դրա կառուցման մասին եւ հայտնի չէ, թե որտեղ կկառուցվի: Այս տարի կներկայացվի դրա նախագծային առաջարկը:

Հաջորդ որոշումը, որը երեկ ընդունեց կառավարությունը եւ լրագրողներին ներկայացրեց քաղաքաշինության փոխնախարարը, փոփոխություններն են «Լիցենզավորման մասին» օրենքում: Համաձայն դրանց, գործունեության երկու տեսակ այսուհետեւ կլիցենզավորվեն՝ շինարարության որակի տեխնիկական հսկողությունը եւ շենքերի ու շինությունների տեխնիկական հետազննությունը: Դրա պատճառն այն է, որ շատ հաճախ այսպիսի գործունեությամբ են զբաղվում ոչ մասնագիտացված կազմակերպություններ: Նախարարության իրականացրած ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ 2002-2007-ին 4800 շենք-շինությունների տեխնիկական հսկողություն իրականացրած կազմակերպություններից միայն 1600-ն են իրականացրել մասնագիտացված կազմակերպությունները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կրնդլայնվի Արգնիի օդանավակայանի թռիչքուղին

Հիմք ընդունելով Կոտայքի մարզի Նոր Արտամետի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող Արգնիի օդանավակայանի թռիչքուղու ընդլայնման անհրաժեշտությունը, կառավարությունը երեկ որոշեց հիշյալ համայնքի քաղաքացիների սեփական 2,87 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի նկատմամբ ճանաչել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահ: Հողամասի ընտրությունը կատարվել է հաշվի առնելով օդանավերի թռիչքների անվտանգությունն ապահովող նորմատիվային պահանջները: Սեփականության օտարման գործընթացն սկսելու վերջնաժամկետ է սահմանվել որոշման հրապարակման օրվանից ոչ ուշ, քան 2 ամիսը: Վերոնշյալ տարածքը անհատույց մշտական օգտագործման իրավունքով կտրամադրվի պաշտպանության նախարարությանը:

Տուն Ռոբերտ Քոչարյանի համար

Կառավարության որոշմամբ երեկ, ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ենթակայության «Կոնդի առանձնատների տնտեսություն» ՊՈԱԿ-ին անհատույց, անժամկետ օգտագործման իրավունքով հանձնված Ծովակալ Իսակովի թիվ 23 հասցեում գտնվող շենքը եւ օժանդակ շինությունները անհատույց սեփականության իրավունքով կհանձնվեն ՀՀ պաշտոնաթող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին՝ որպես բնակարան:

Ա. Մ.

ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿԻ ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍ

Մեկնարկեց «Օգնենք երեխաներին ապրել ընտանիքում» ծրագիրը

Հայաստանի մանկատներում այժմ ապրում է ավելի քան 1300 երեխա: Նրանց շուրջ 80%-ը սոցիալական որբեր են: Այսինքն՝ ունեն առնվազն մեկ ծնող, սակայն հայտնվել են մանկատներում հիմնականում ընտանիքներում առկա ծանր սոցիալական պայմաններից ելնելով: Թերեւս գաղտնիք չէ, որ սոցիալական խնամքից զուրկ երեխաներն ավելի հաճախ են ենթարկվում բռնության, չարաշահման, թրաֆիկինգի եւ խտրականության, քան ընտանեկան միջավայրում ապրող երեխաները: Եվ հենց ընտանիքն է այն միակ ու լավագույն օրրանը, որտեղ երեխան պաշտպանված է, շրջապատված սիրով եւ կարող է լիարժեք զարգացնել իր հնարավորությունները:

Դեռեւս հունիսի մեկին՝ երեխաների պաշտպանության միջազգային օրը, ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի հայաստանյան գրասենյակի ներկայացուցիչ Շելդոն Եթը հայտարարել էր, որ ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի հիմնական եւ առաջնահերթ ծրագիրն է աջակցել մանկատներում ապրող երեխաներին վերադառնալ ընտանիք: Այդ կապակցությամբ նախատեսվում էր նկարահանել «Օգնենք երեխաներին ապրել ընտանիքում» սոցիալական հոլովակը:

Երեկ Շելդոն Եթի, էյչ-էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ի գլխավոր գործադիր տնօրեն Թիմ Սլեյթերի եւ ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի բարի կամքի դեսպան Ալլա Լեւոնյանի մասնակցությամբ «Ռիա Նովոստի» մամուլի սրահում տեղի ունեցավ «Օգնենք երեխաներին ապրել ընտանիքում» հոլովակի շնորհանդեսը: Մեկնարկեց նաեւ համանուն ծրագիրը, որի շրջանակներում էյչ-էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ն եւ ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ը ստեղծել են դրամական նվիրատվության հատուկ հիմնադրամ: Նպատակն է աջակցել Հայաստանում անապահով ընտանիքներին:

«Հաշվի առնելով հայկական ավանդույթն ու մշակույթը, իրականացնում ենք կորպորատիվ քաղաքականություն: Յուրաքանչյուր երեխա արժանի է ունենալու ընտանիք, հենց այդ պատճառով էլ ընդունեցինք համատեղ հիմնադրամ ստեղծելու ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի հրավերը, որը կպահովի ընտանիքի պահպանումը: Այն հասարակության կարեւորագույն միավորն է եւ Հայաստանի հիմնարար արժեքն ու ուժը», ասաց Թիմ Սլեյթերը: Ի դեպ, բանկը հիմնադրամին արդեն նվիրաբերել է 10000 դոլար: «Տեսահոլովակը շատ ազդեցիկ է եւ ներգործուն: Պետք է գիտակցենք, որ երեխայի համար ավելի լավ է ապրել ընտանեկան վատ պայմաններում, քան, ասենք, շքեղ կահավորված մանկատանը: Այցելել եմ մանկատներ, գիտեմ, թե դայակներն ինչպիսի հոգածությամբ են վերաբերվում երեխաներին, սակայն դա չի կարող փոխարինել մայրական սիրուն ու խնամքին: Չսիրող ծնողներ չկան, կան բազմաթիվ սոցիալական խնդիրներ, որոնք պետք է լուծենք միասնական ուժերով», ասաց Ալլա Լեւոնյանը:

Շելդոն Եթը նշեց, որ հաջորդ ծրագիրը նվիրված է լինելու նորածինների մահացության կանխմանը, որոնց մեծ մասը թքվածնի եւ գյուղական համայնքներում էլեկտրաէներգիայի բացակայության հետեւանք է:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Յոհաննես Լեփսիուսի ծննդյան 150-ամյակին

Սեպտեմբերի 8-ին ԳԱԱ նախագահության դահլիճում կկայանա միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Յոհաննես Լեփսիուսի ծննդյան 150-ամյակին: Գիտաժողովին Հայաստանից կմասնակցեն Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Հայկ Դեմոյանը, ակադեմիկոս Բաբկեն Հարությունյանը, դոկտոր Աշոտ Հայրունին, Գերմանիայից՝ դոկտոր պրոֆեսոր Մանֆրեդ Աշկեն, դոկտոր Թիլման Ալերթը, դոկտոր Անդրեաս Բաումանը, ԱՄՆ-ից՝ Ռուբինա Փիրումյանը, Ավստրիայից՝ Արտեմ Օհանջանյանը: Ինչպես «Ամենորեսին» տեղեկացրեց ԳԱԱ Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի փոխտնօրեն Սուրեն Մանուկյանը՝ գիտաժողովին 45 րոպեանոց ելույթով հանդես կգա Յ. Լեփսիուսի թոռը՝ Մանֆրեդ Աշկեն: Ս. Մանուկյանը նշեց, որ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերջին շրջանում մեղադրանքներ են հնչում Յ. Լեփսիուսի հասցեին՝ նրան մեղադրելով հակասեմիտության մեջ, գիտաժողովի շրջանակներում անդրադարձ կլինի նաեւ այդ հարցին՝ պարզելու համար, թե արդյոք հիմք կա՞ նման կարծիքների համար:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- 9.30-Էկոնոմիկայի նախարարությունում տեղի կունենա «Արմտեք 2008» կոնգրեսին նվիրված մամլո ասուլիս, նախարար Ներսես Երիցյանի մասնակցությամբ:
- 10.00-«Կոնգրես» հյուրանոցում ՀՄՀ-Հայաստանի ընդհանուր ժողովում կքննարկվի եւ կհաստատվի ՇԽ անդամների ընտրության կարգի նախագիծը եւ կընտրվի ընտրական հանձնաժողովը:
- 11.00-Սեւան քաղաքում կբացվի շվեյցարական Չքավոր երեխաների աջակցության ակցիան ՀԿ-ի վերանորոգած մանկապարտեզը: Լրագրողներին ավտոբուսը Սեւան կտեղափոխի ժամը 9.30-ին Սայաթ-Նովա 5 հասցեից:
- 12.00-«Հայացք» մամուլի ակումբի հյուրն է «Արարատ» ռազմավարագիտական կենտրոնի տնօրեն Արմեն Այվազյանը: Թեման՝ «Տարածաշրջանային զարգացումներ. հայ-թուրքական հարաբերություններ»:
- 12.00-«Տեսակետ» ակումբի հյուրն է Զիվան Գասպարյանը, որը կխոսի Իտալիայում իր ստացած մրցանակի եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների մասին:
- 12.00-«Հայելի» ակումբի հյուրն է Տիգրան Կարապետյանը:
- 12.00- ՀՅԴ «Սիմոն Վրացյան» կենտրոնում (Հանրապետության 30) ՀՅԴ Հայաստանի երիտասարդական եւ «Նիկոլ Աղբալյան» ուսանողական միությունները կազմակերպել են կլոր սեղան-քննարկում՝ «Հայ-թուրքական հարաբերությունները երիտասարդության աչքերով» թեմայով:
- 13.00-«Ուրբաթ» ակումբում ներքաղաքական զարգացումների մասին կխոսի Համաժողովրդական շարժման կենտրոնի ներկայացուցիչ Լեւոն Զուրաբյանը:
- 13.00-«Հայելի» ակումբի հյուրերն են Տիգրան Ներսիսյանը եւ Ժիրայր Դադասյանը, թեման՝ Սունդուկյան թատրոնի պատգամ:
- 13.00-«Տեսակետ» ակումբում տեղի կունենա «Մշակութային քաղաքականությունը Հայաստանում» թեմայով քննարկում՝ արվեստագետներ Նիկոլ Աղաբաբյանի, Դանիել Երաժիշտի եւ քաղաքագետ Ռաֆիկ Հովհաննիսյանի մասնակցությամբ:
- 14.00-Գլխավոր դատախազության շենքի առջեւ տեղի կունենա բողոքի ակցիա՝ ի պաշտպանություն քաղբանտարկյալների:
- 14.00-Կրթության եւ գիտության նախարարությունում տեղի կունենա «Տարվա լավագույն ուսուցիչ», «Տարվա լավագույն տնօրեն» եւ «Տարվա լավագույն դասղեկ» մրցույթի հանրապետական փուլը:

Դիտարկումներ

Նվիրվում է Հայաստանում ՀՀ դեսպանների երեւանյան հերթական հավաքին:

Հայաստանի արտաքին քաղաքականության կադրային բաղկացուցիչը

Կամ ով է ներկայացնում մեզ արտերկրում

Մի առիթով Օտտո ֆոն Բիսմարկը ասել է. «Դիվանագիտությունը հնարավորությունների արվեստ է», չհամաձայնել տաղանդավոր գերմանացու հետ, որին հաջողվեց միավորել Գերմանիան, հնարավոր չէ: Մանավանդ որ հնարավորություններ ասելով Բիսմարկը նկատի ուներ երկրի աշխարհագրական դիրքը, նրա հարաբերությունները հարեւանների հետ, այդ երկրի տնտեսական եւ ռազմական հզորությունը, որոնք էլ իրար հետ ձեւավորում են այն ամբողջությունը, որը կոչվում է երկրի հնարավորություն: Այսինքն՝ պարզ է, որ ամեն երկիր իր արտաքին քաղաքականությունը վարելիս ունի հնարավորությունների իր սահմանները, որից ավելին հնարավոր չէ անել, եւ հասկանալի է, որ Հայաստանի համար այդ սահմանները մեկն են, իսկ ԱՄՆ-ի համար՝ մեկ ուրիշը: Սակայն չմոռանանք, որ Բիսմարկը նաեւ նշում էր, որ դիվանագիտությունը արվեստ է, այսինքն՝ այդ արվեստին լավ տիրապետող երկիրը, հնարավորությունների, նույնիսկ, շատ նեղ սահմանների պայմաններում էլ կարող է լուրջ հաջողության հասնել եւ ընդհակառակը, մեծ հնարավորության տերությունը ապաշնորհ դիվանագիտությամբ կարող է լուրջ խնդիրների առաջ կանգնել եւ պարտություններ կրել: Իսկ դիվանագիտության համաշխարհային պատմության մեջ նման դեպքերը բազմաթիվ են: Ինչեւէ, չխորանանք համաշխարհային պատմական իրադարձություններում եւ փորձենք հասկանալ, թե որն է մեր երկրի հնարավորությունների սահմանը եւ ինչքանով ենք մենք տիրապետում դիվանագիտության արվեստին:

Նման մտորումների առիթն այս օրերին Երեւանում սկսված հայ դեսպանների հավաքն է: Իսկ վերջիններս կարեւորագույն դեր են կատարում այլ երկրներում մեր երկրի քաղաքական շահերը ներկայացնելու, պաշտպանելու եւ այդ երկրներում կամ միջազգային կառույցներում Հայաստանի արտաքին քաղաքական մշակումները իրականացնելու համար:

Նկատենք, որ եթե արտգործնախարարությունը երկրի արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղությունների եւ դրանց իրականացման մշակողն է, ապա դեսպանատները եւ նրանց ղեկավարները կոչված են դրանք գործնականում իրականացնելու համար: Հասկանալի է, որ հենց իրերի նման դասավորությունն է պատճառը, որ բնական հարց է առաջանում, իսկ ովքե՞ր են պաշտպանում մեր շահերը արտերկրներում եւ որքանո՞վ են նրանք պատրաստ ու պրոֆեսիոնալ նման պատասխանատու քաղաքականություն իրականացնելու համար, այսինքն՝ ինչքանո՞վ են նրանք տիրապետում դիվանագիտության արվեստին: Հիշեցնեմ, որ 17 տարի առաջ, երբ ձեւավորվեց Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարությունը, առաջնային հարցը կադրային դիվանագետների պակասի խնդիրն էր, որը լուրջ խոչընդոտ էր երկրի արտաքին քաղաքականությունը բարձր մակարդակով իրականացնելու համար: Այն ժամանակ այս բացը փորձում էին լրացնել ԽՍՀՄ արտգործնախարարությունում աշխատող հայազգի դիվանագետների օգնությամբ: Սակայն հասկանալի էր, որ դա հարցի լուծում չէր եւ երկրին հարկավոր են պրոֆեսիոնալ դիվանագետներ, որոնք աճել եւ մեծացել են նորանկախ Հայաստանում: Սակայն անցած 17 տարիները եւ աշխատանքը միջազգային կառույցներում ու համագործակցությունը դիվանագիտական մի շարք դպրոցների հետ՝ Մոսկվայում, Լոնդոնում, ԱՄՆ-ում եւ այլուր, հանգեցրել են նրան, որ արտաքին գործերի նախարարությունում աճել են կադրային դիվանագետներ, որոնք իսկապես կարող են ներկայացնել եւ պաշտպանել երկրի շահերն աշխարհի որեւէ երկրում: Սակայն արդյոք դա բավարա՞ր է բարդ տարածաշրջանում գտնվող երկրի արտաքին քաղաքականությունը մշակելու եւ իրականացնելու համար: Գաղտնիք չէ, որ արտաքին քաղաքականությունը իրականացնելիս տարբեր երկրներում բացի կադրային դիվանագետներից հրավիրվում են նաեւ մասնագետներ այլ տեղերից, օրինակ՝ ավանդաբար հզոր դիվանագիտություն ունեցող այնպիսի երկրներ, ինչպիսիք են Ֆրանսիան, Բրիտանիան, Գերմանիան կամ Ռուսաստանը իրենց արտաքին քաղաքականությունը իրականացնելիս, ակտիվորեն ներգրավում են լրագրողների, միջազգայնագետ մասնագետների, փորձագետ-վերլուծաբանների եւ այլն: Վերջիններս երկար տարիներ զբաղվելով արտաքին քաղաքականության խնդիրներով եւ նույնիսկ լինելով այդ թեմաներով տարբեր գիտական ու լրագրողական բազմաթիվ աշխատանքների հեղինակներ՝ շատ լավ են պատկերացնում հարցերը եւ պատրաստ են իրենց գիտելիքները ներդնել երկրի արտաքին քաղաքականությունը հզորացնելու համար: Հայտնի է, որ շատ դեպքերում այն խնդիրները, որ չեն կարող լուծել դիվանագետները, ավելի լավ է ստացվում, ասենք, լրագրողի մոտ, որի համար աշխատանքի բերումով ավելի հեշտ է կապեր հաստատել այս կամ այն երկրի լրագրողների հետ եւ նրանց միջոցով կապվել այդ երկրների քաղաքական էլիտայի հետ: Ինձ հայտնի են նման բազմաթիվ օրինակներ, սակայն հայտնի չէ մի դեպք, երբ Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունը հետաքրքրված եւ օգտված լինի նման կապերից եւ հնարավորություններից: Ի դեպ, նախկին ԽՍՀՄ-ի պատմության մեջ ամենահայտնի լրագրող-միջազգայնագետ Ալեքսանդր Բովինին վստահվեց Իսրայելի հետ բարդ հարաբերությունների թնջուկի լուծումը, եւ վերջինս դարձավ այդ երկրում Մոսկվայի առաջին պաշտոնական ներկայացուցիչը: Ինչեւէ, համոզված եմ, որ վերջին տարիներին Հայաստանում աճած կադրային դիվանագետների եւ միջազգային խնդիրներով զբաղվող այլ մասնագետների համադրությունից երկրի արտաքին քաղաքականությունը կարող է միայն շահել:

Ոչ կադրային դիվանագետները արտերկրում

Սակայն որեւէ լավ գաղափար մեր իրականության մեջ որպես կանոն աղավաղվում է եւ Հայաստանի միջազգային առաքելությունները շատ հաճախ ներկայացնում են մարդիկ, ովքեր քիչ ընդհանրություն ունեն արտաքին քաղաքականության հետ ընդհանրապես, եւ դժվարանում եմ ասել, թե արդյոք պատկերացնո՞ւմ են նրանք, թե ինչ է դա: Հայտնի է, որ նման ոչ մասնագետների նշանակումը արտասահմանում հայաստանյան առաքելությունների ղեկին շատ դեպքերում հանգեցնում է լուրջ տարաձայնությունների կադրային դիվանագետների եւ ոչ մասնագետի միջեւ: Կարող ենք ասել, որ մեր երկրի մոտ 3 տասնյակից ավելի դեսպանությունների մոտ մեկ երրորդը ղեկավարում են ոչ կադրային դիվանագետներ, որոնց աշխատանքները լուրջ քննարկման ու վերլուծության կարիք ունեն: Դիվանագիտական աշխատանքում հարկավոր է մասնագիտական փորձ, ինչը նաեւ օրենքի պահանջ է: Սակայն չնայած դրան, մի հետաքրքրական օրինաչափությամբ հայ-ռուսական հարաբերությունների ողջ պատմության ընթացքում այդ երկրում երբեք չի նշանակվել պրոֆեսիոնալ դիվանագետ, մեր բոլոր դեսպաններն էլ տարբեր ու շատ լավ մասնագիտություններ են ունեցել, բայց ոչ երբեք դիվանագետ կամ միջազգային հարաբերությունների մասնագետ: Սա իսկապես հանելուկային հարց է, թե ինչու մեր ռազմավարական դաշնակցի հետ հարաբերություններում մենք ապավինում ենք ում ասես, բայց ոչ երբեք պրոֆեսիոնալների կամ մասնագետների: Ի դեպ, «Դիվանագիտության ծառայության մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածում նշված է պետական այն գերատեսչությունների ցանկը, որտեղ աշխատանքը համարվում է դիվանագիտական գործունեություն, սակայն այդ ցանկում ես չգտա կոնսերվատորիան, բայց հասկանալի է, դա չի խանգարում, որ վերջին 5 տարիներին մեր երկրի շահերը Ռուսաստանում ներկայացնի կոնսերվատորիայի նախկին ռեկտորը: Հարցն այն չէ, թե Արմեն Սմբատյանը լավ է կատարում իր աշխատանքը, թե ոչ, շատերը, օրինակ, նույնիսկ փայլուն են գնահատում, սակայն 17-ամյա մեր պետականության շահերը, իմ կարծիքով, պահանջում են, որ պրոֆեսիոնալ երաժիշտը զբաղվի իր գործով, իսկ դիվանագետը՝ իր: Մի նկատառում եւս. Մոսկվայի մեր հյուպատոսությունը վաղուց արդեն պատուհաս է դարձել Ռուսաստանում ապրող հայերի համար: Ամեն օր դեսպանության դիմաց հավաքվում են լայնածավալ Ռուսաստանից Մոսկվա ժամանած Հայաստանի հարյուրավոր քաղաքացիներ, որոնք մեկ կնիք ստանալու համար ոչ միայն ստիպված են օրերով հերթ կանգնել դեսպանության դռանը, այլեւ արժանանալ այդ դեսպանատան աշխատողների կոշտ ու կոպիտ վերաբերմունքին: Հետաքրքրական իրավիճակ է նաեւ հայ-ուկրաինական հարաբերություններում, այդ երկրում էլ մեր շահերն է ներկայացնում Ազգային ժողովի նախկին նախագահ Արմեն Խաչատրյանը, որն, իհարկե, լավ թամադայի համբավ ունի, լեզուներ իմացող ու զարգացած անձնավորություն է, իսկ Կիեւում Հայաստանի դեսպանությունը նրա ղեկավարությամբ հայտնի է իր ճոխ խնջույքներով, սակայն արդյունքը՝ Ուկրաինայի հետ մեր հարաբերությունները կարող ենք բնութագրել որպես անարդյունավետ: Իսկ այդ երկիրը կարեւոր դերակատարում ունի թե՛ ԱՊՀ տարածաշրջանում եւ թե՛ Եվրոպայում: Լեհաստանում Հայաստանի դեսպան է նշանակված Աշոտ Գալոյանը, նկատենք, որ միջազգայնագետ-պատմաբանի, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի դասախոսի նշանակումը այդ պաշտոնում հնարավոր եւ հաջողված քայլ է, սակայն ինչո՞վ է զբաղվում այդ դեսպանությունը ու արդյոք մենք կարող ենք ասել, որ հայ-լեհական հարաբերությունները զարգանում են կանոնավոր ձեւով՝ սրանք հարցեր են, որոնք կարոտ են պատասխանի: Ինչ վերաբերում է Վրաստանի հետ հարաբերություններին, այստեղ եւս Հայաստանի առաքելությունը ղեկավարում են կառավարության նախկին աշխատակիցները, եւ այնպիսի տպավորություն է, որ Թբիլիսիում Հայաստանի դեսպանատունը կից կառույց է կառավարության աշխատակազմին, այլ ոչ թե արտգործնախարարությանը: Ինչեւէ, նկատենք, որ Բելառուսում Հայաստանի դեսպանը Օլեգ Եսայանն է, ԼՂՀ խորհրդարանի նախկին ղեկավարը, Թուրքմենստանում վերջերս նշանակվեց Ազգային ժողովի պատգամավոր Վլադիմիր Բադալյանը, թե ինչ արժանիքների համար են նրան վստահել այս պաշտոնը՝ դժվարանում եմ ասել:

Ինչեւէ, կարծում եմ ժամանակն է հասկանալու, որ Հայաստանի դեսպանությունները պետք չէ վերածել թոշակի անցած հայ քաղաքական գործիչների վերջին նստավայրերի, նաեւ հիշեցնեմ, որ ԽՍՀՄ-ում նմանատիպ ավանդույթ կար, նախկին բարձրաստիճան չինովնիկներին որպես դեսպան ուղարկում էին աֆրիկյան որեւիցէ երկիր, այնպես որ կարելի է մի քանի դեսպանատուն բացել, ասենք՝ Սոմալիում, Չադում, Սուդանում, Նիգերիայում եւ հայ չինովնիկներին, որպես պարգեւատրում լավ աշխատանքի համար, ուղարկել այնտեղ դիվանագիտական աշխատանքի փորձ ձեռք բերելու համար:

Եզրակացություն

Այս հոդվածով նպատակ չենք հետապնդում փնովելու ոչ կադրայիններին եւ գովերգելու մյուսներին, պարզ է մի բան, թերություններ ու բացթողումներ կան ամենուրեք եւ բոլորի աշխատանքներում: Սակայն կարող ենք հստակ եզրակացնել, որ Հայաստանում դեսպանների նշանակման եւ ընդհանրապես դիվանագետների մասին գործող օրենսդրական դաշտը եւ հայեցակարգը վաղուց արդեն սպառել են իրենց եւ հարկավոր են արմատական փոփոխություններ: Իմ խորին համոզմամբ՝ «Դիվանագիտության ծառայության մասին» օրենքը ի սկզբանե չէր համապատասխանում 21-րդ դարի պահանջներին եւ ընդհանրապես նպատակաուղղված էր որոշ մարդկանց աշխատատեղերը պահպանելուն: Համոզված եմ, որ տարածաշրջանում առաջացած մարտահրավերների պայմաններում ԱԳՆ-ում կանեն համապատասխան եզրակացություններ եւ կսկսվեն բարեփոխումներ, որոնք, հուսանք, դրականորեն կազդեն կարեւորագույն այդ գերատեսչության աշխատանքի վրա:

ԱՐՄԵՆ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

Վանի հերոսական պաշտպանության ականատեսը

Սուրեն Աբրահամյան (1907-2008 թթ.)

«Ազգ»-ի արձակուրդի օրերին տեղի ունեցած ցավալի կորուստներին անդրադառնալու մեր խոստումը պահելով, մանրամասներ ենք ներկայացնում ՌԱԿ վետերան, ցեղասպանությունից մազապուրծ Սուրեն Աբրահամյանի մասին, որն իր ծննդյան 101-րդ տարեդարձը հունիսի 15-ին նշելուց ընդամենը երեք շաբաթ անց, օգոստոսի 6-ին հետ կարճատեւ հիվանդության վախճանվեց Ֆարմինգտոն Հիլզում:

Սուրեն Աբրահամյանն ու իր վաղամեռիկ կինը՝ Արմենուհին ծնվել էին Վանի Լեզք գյուղում: Սուրենը որդին էր Աբրահամ Տեր-Ստեփանյանի եւ Եղիսաբեթ Մելիքյանի: Հազարավոր ուրիշների թվում հայրը մահանում է խոլերայից եւ մայրը ընտանիքի 5 անդամներին պահում է մինչեւ 1918 թվականը, երբ Վանից վերջնականապես հեռանում են եւ հրաշքով հայտնվում Բակուբա (այժմյան Իրաքում) քաղաքում: Երկու տարի այնտեղ ապրելուց հետո Սուրենի Դետրոյթում ապրող եղբայրը՝ Նահապետը նրանց (իրեն, մորը, եղբոր որդուն՝ Հայկազին, հորեղբորը՝ Ռուբենին եւ կնոջը՝ Սաթենիկին) տեղափոխում է Մ. Նահանգներ: Դա տեղի է ունենում 1921 թվի հուլիսի 4-ին: Աբրահամյան ազգանունը գալիս է հոր անունը որպես ազգանուն օգտագործելուց, ինչպես հայրն էր Տեր-Թումյանը դարձրել Տեր-Ստեփանյան իր հոր՝ տեր Ստեփանի անունով, որը 1915 թվին 200-250 ընտանիք ունեցող գյուղի ավագ քահանան էր:

Սուրեն Աբրահամյանն ու իր կինը՝ Արմենուհին

Տասնչորս տարեկանում Սուրեն Աբրահամյանը սկսում էր դպրոց հաճախել անգլերեն բոլորովին չիմանալով: Շուտով սովորում է լեզուն եւ կարողանում ուսումը շարունակել Ուեյն համալսարանում, որտեղից ստանում է բակալավրի աստիճան ճարտարագիտության (մեխանիկ-ինժեներ) գծով: 24 տարեկանում Նյու Յորքում հանդիպում է Արմենուհի Ամիրյանին: Արմենուհու մայրը կարողացել էր իր 3 զավակներին պահել կոտորածների արհավիրքներից եւ 1923-ին միանալ ամուսնուն՝ Խաչիկին, որը 1915-ից առաջ արդեն տեղափոխվել էր Ամերիկա: Սուրենն ու Արմենուհին ամուսնանում են 1931-ին եւ դառնում 3 զավակների (Աշոտ-Րաֆֆի, Էդուարդ-Հրաչ եւ Էլիզաբեթ) ծնող: Սուրենը երկար տարիներ աշխատել է ԱՄՆ պաշտպանության նախարարությունում (հրետանային բաժանմունքում) եւ արժանացել «Աչքի ընկնող ծառայություն» պարգեւին: Հատկանշական են Սուրենի ներհամայնքային եւ եկեղեցական գործունեությունը:

Սուրենն ու Արմենուհին իրենց հոր հաստատած սովորույթի համաձայն, մոտ 70 տարի եղել են ՌԱԿ-ի անդամներ: Նրանք նաեւ Դետրոյթի Թեքեյան մշակութային ընկերության հիմնադիր անդամներից են: Սուրենը ավելի քան 70 եւ մոտ 30 տարի եղել է համապատասխանաբար Ս. Հովհաննես եկեղեցու եւ ՀԲԸՄ անդամ: Որպես եղեռնի ականատես բազում անգամներ ելույթներ է ունեցել, դասախոսություն կարդացել եւ հակազդարարչական նամակներ գրել տարբեր թերթերի եւ ամսագրերի խմբագիրներին, տեղեկացնելով ճշմարտությունը Հայոց ցեղասպանության մասին:

Իր ինքնակենսագրությունը նա հրատարակել է «Վանից Դետրոյթ. Հայկական ցեղասպանությունից մազապուրծ» գրքում: Անգլերեն է թարգմանել «Գեներալ Անդրանիկը խոսում է» գիրքը: Իր կյանքի ամբողջ ընթացքում ամուր կապված է եղել հայկական ավանդույթներին եւ հոգեւոր արժեքներին: Նրա զավակները եւ կինը Արմենուհին անունով կրթաթոշակ են հիմնել Դետրոյթի ՀԲԸՄ Ալեք Մանուկյան դպրոցում:

Թող նրանց հիշատակը անմար մնա:

Ն. Օ.

ԱՄՆ

Մակքեյնի օգտին քվեարկելը հարցից դուրս է

ԱՄՆ-ի երկու կուսակցությունների ազգային համագումարների ավարտից հետո, որոնց ընթացքում վերջնականորեն հաստատվեցին նախագահության եւ փոխնախագահության թեկնածուների անունները, «Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի հրատարակիչ եւ գլխավոր խմբագիր Հարութ Սասունյանը ստորեւ թարգմանաբար ներկայացվող հոդվածում մեկնաբանում է իրավիճակը հայկական եւ ոչ միայն հայկական տեսանկյունից:

Այժմ մենք ավելի ճիշտ կարող ենք դատել, թե որ կողմն է առավել հայանպաստ դիրքորոշում որդեգրել: Անցյալ հինգշաբթի երեկոյան՝ Դեմոկրատական կուսակցության համագումարի ավարտին, թեկնածուներ Օբաման եւ Բայդենը ճեպազրույց ունեցան իրենց համակիրների հետ: Ձեռքսեղմումների ժամանակ կրտսեր որդիս՝ Արամը սենատոր Բայդենին շնորհակալություն հայտնեց հայկական համայնքի հանդեպ նվիրվածության համար: Սենատորը նրա աչքերին նայելով պատասխանեց. «Ես չգիտեմ մեկ ուրիշին, որն ավելի նվիրված լինի»:

Իրոք, ովքեր հետեւել են Սենատում նրա անցած ճանապարհին, չեն կարող դույզն կասկած անգամ ունենալ նրա խոսքերի անկեղծության եւ ճշգրտության հանդեպ: Զարմանալի չէ, որ փոխնախագահության թեկնածու նշանակվելուց հետո, թուրքական մամուլը հետեւողականորեն տասնյակ հոդվածներ է տպագրում նրա «հակաթուրքական» եւ «հայամետ» դիրքորոշումների վերաբերյալ:

Նախագահության թեկնածու Օբաման իրեն էլ քանիցս կրկնել է իր հայամետ դիրքորոշումները: Այդ պատճառով թուրքերն ու ադրբեջանցիները նախընտրում են Մակքեյնին տեսնել որպես առաջագա նախագահի: Հիշենք, որ հայամետ լինելու լավագույն օրինակը Օբաման տվել է դեռ 2005-ին, երբ Բաքու այցելության ժամանակ նրան մեղադրել էին Բուշին նամակ հղելու մեջ, որտեղ նա պահանջում էր նախագահից օգտագործել ցեղասպանություն բառը: Օբաման առանց իրեն կորցնելու ասել էր, որ Հայոց ցեղասպանությունը պատմական փաստ է եւ «անմեղ քաղաքացիների կոտորած չպետք է թույլատրվի աշխարհի որեւէ մասում»:

Ցնայած մենք շատ հույսեր չպետք է կապենք թեկնածուների խոստումների կամ նախընտրական արտահայտությունների հետ, այդուհանդերձ չպետք է պաշտպանենք մեկին, որ խուսափում է օգտագործել «ցեղասպանություն» բառը, ինչպես Մակքեյնը: Ինչ եք կարծում, քանի՞ հրեա կքվեարկեր հօգուտ մի թեկնածուի, որը «Հոլոքոսթ» (ողջակիզում) բառի փոխարեն «կոտորած» կամ «զանգվածային սպանություններ» որակեր կատարվածը:

Մակքեյնի օգտին քվեարկելը հարցից դուրս պետք է լինի հայերիս համար: Ինչ վերաբերում է Օբամային, նա պետք է ավելին անի, քան սոսկ ցեղասպանությունը ճանաչելը: Նա պետք է պահանջի ավելացնել Հայաստանին եւ Արցախին տրված ամերիկյան օգնության քանակը, ճնշում գործադրի Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի վրա՝ վերացնելու շրջափակումը, դատապարտի Թուրքիայում հայկական փորրամասնության հանդեպ կիրառվող քաղաքական, մշակութային եւ կրոնական ոտնձգությունները եւ հարկադրի թուրքերին եւ ազերիներին պահպանել հայկական պատմական եւ կրոնական հուշարձաններն իրենց տարածքում:

Իմ կարծիքով, հստակ տարբերություն կա նախագահության երկու թեկնածուների միջեւ: Սենատոր Օբաման բարեփոխությունների կողմնակից է, մինչդեռ սենատոր Մակքեյնը հակված է շարունակելու Բուշի ձախողված քաղաքականությունը: Նրանք, ովքեր այս վերջինին կտան իրենց ձայները, կքվեարկեն առաջիկա եւս չորս տարիների ժխտողական քաղաքականության օգտին, շրջափակման օգտին եւ Արցախին սպառնացող ռազմատենչ Ադրբեջանի օգտին:

Բայց բացի հայկական հարցերից, Մակքեյնի ընտրությունը վատ է անդրադառնալու նաեւ Ամերիկայի եւ ընդհանրապես աշխարհի վրա: Ամերիկյան զորքերը շարունակելու են մնալ Իրաքում, հնարավոր են նոր պատերազմների հրահրումներ Իրանում, Վրաստանում եւ այլուր, ամերիկացի զինվորներն առանց լուրջ պատճառների կորցնելու են կամ առնվազն վտանգի են ենթարկելու իրենց կյանքը, հավելյալ միլիարդներով ավելանալու է երկրի պարտքը, միլիոնավոր ամերիկացիներ աղքատների շարքերն են լրացնելու եւ տանտապատիկ ավելանալու են ահաբեկչություններն ամբողջ աշխարհում: Մյուս կողմից, սենատոր Օբաման, եթե նույնիսկ չկարողանա իրականացնել իր բոլոր խոստումները, համենայն դեպս իրավիճակն աշխարհում ավելի վատը չի դառնալու:

Դրան մենք կարող ենք վստահ լինել:

Թարգմ. Հ. Օ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Շահեցին շատերը, կորցրեց Վրաստանը

Ռուս-վրացական հակամարտությունը, անշուշտ, բեկման է ենթարկում միջազգային հարաբերությունների ողջ համակարգը: Վրացիներին «խաղաղություն պարտադրելու» ռուսների անսպասելի (Արեւմուտքի համար) ռազմական հարվածը բացահայտ մարտահրավեր էր միաբեւեռ աշխարհին ու նրա լիդեր ԱՄՆ-ին: Եթե բուն ռազմական իմաստով անմիջականորեն բախվում էին ռուսներն ու վրացիները, ապա քաղաքական-տնտեսական առումով այստեղ շոշափվում էին բազմաթիվ երկրների, քաղաքական ուժերի, անհատների շահերը: Եվ եթե ծանր ու թեթեւ ես անում ԶԼՄ-ների անհամար հրապարակումները, ապա հանգում ես գրեթե մեկ հետեւության՝ շահեցին շատերը, իրապես վնասվեց-պարտվեց միայն մեկ պետություն՝ Վրաստանը:

Իր շառաչուն «վրացասիրությամբ» վարկանիշը բարձրացրեց ԱՄՆ-ի նախագահի հանրապետական թեկնածու Մակքեյնը, ինչն էլ համարվում էր վրացիների ռազմարշավի իսկական ենթատեքստ-նպատակը: Եթե նույնիսկ ընդունենք, որ ամերիկացիներն ընդհանուր առմամբ սխալվեցին իրենց հաշվարկներում, ապա նրանք կարող են իրենց «բարկությունը» հիմք դարձնել տարածաշրջանում նոր բախումների հրահրման համար, մինչեւ Հանրապետական կուսակցությունը դրանց ալիքների վրա հաղթական վախճանի չհասցնի Մակքեյնի ընտրարշավը:

Իսկ ի՞նչ շահեցին եվրոպացիները: Եթե նախկին «վարշավցիները» հիանալի հնարավորություն ստացան դրսեւորելու եւ արդարացնելու իրենց ռուսատյացությունը, ապա մայր ցամաքի առաջատար հնաբնակները չէին կարող գոհ չլինել, որ իրենց անդրօվկիանոսյան գործընկերը, իսկ ավելի ճիշտ՝ կոչում տնտեսական մրցակիցը գոնե որոշ ժամանակ ստիպված կլինի պարզել իր հարաբերությունները ոչ այնքան իրենց, որքան Մոսկվայի հետ:

Վերցնենք Իրանն ու Թուրքիան: Երկուսն էլ բավարարում են տարածաշրջանում լիդեր դառնալու իրենց հավակնությունները: Եթե Անկարան անմիջապես առաջադրում է անվտանգության նոր համակարգ, ըստ էության Ռուսաստանի հետ Կովկասի նոր վերաբաժանման ծրագիր, ապա Թեհրանը կարող է հուսալ, որ մոլորակի տարբեր վայրերում իր պատասխանատվությամբ խնդիրների մեջ խրված կրտսեր Բուշը լրջորեն կմտահոգվի Իրանին ռազմական հարված հասցնելուց առաջ:

Իսկ ի՞նչ ցույց տվեց Դուշանբեի գագաթաժողովը: Նախկին միջինասիական խորհրդային հանրապետություններին ձեռնտու է ուժեղ Ռուսաստանը, քանզի դա նրան հնարավորություն է տալիս հավասարակշռելու հարաբերություններն օրեցօր հզորացող հարեւան գերտերության՝ Չինաստանի հետ: Վերջինս, իր հերթին, չի կարող «գոհունակություն չարտահայտել» ռուս-ամերիկյան հարաբերությունների վատթարացումից, որովհետեւ նոր իրողությունների պայմաններում Ռուսաստանը կձգտի մերձենալ Չինաստանին ի հակակշիռ Ամերիկայի: Իսկ այդ պարագան Չինաստանը կարող է օգտագործել աշխարհաշրջանում, մասնավորապես Շանհայի համագործակցության կազմակերպությունում իր ազդեցությունն ուժեղացնելու համար: Այնպես որ պատահական չէր, որ Դուշանբեում չհնչեց ոչ մի «դատապարտում»:

Եվ ինչո՞ւ, ասենք, հեռավոր Ճապոնիան, ելնելով միջադեպից, չի կարող ուժեղացնել իր պայքարը Կուրիլների «ճանաչման» համար:

Մի խոսքով, Սաակաշվիլին տանուլ տվեց հակամարտությունը: Հաշիվ թե Ռուսաստանը գնա զիջումների: Իսկ եթե Արեւմուտքը արագացնի Վրաստանի անդամակցումը ՆԱՏՕ-ին, ապա կարելի է չկասկածել, որ ռուսական ռազմական բազաներ կհայտնվեն Աբխազիայում եւ Հարավային Օսիայում:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Սառահ Պեյլինի մերկ նկարներ ինտերնետում

Օգոստոսի 29-ին Հանրապետական կուսակցությունից ԱՄՆ նախագահության թեկնածու Ջոն Մակքեյնը հայտարարեց, որ իր հաղթանակի դեպքում փոխնախագահ կդառնա Ալյասկայի նահանգապետ, 44-ամյա Սառահ Պեյլինը, որը 5 զավակների մայր է:

Դեմոկրատները Պեյլինին մեղադրում են «ծառայողական դիրքի չարաշահման, հակաիրեականության եւ անչափ փոքր քաղաքական փորձ ունենալու» համար: Սակայն ԶԼՄ-ներում հայտնվել են Ալյասկայի նահանգապետի անձնական կյանքի ուրիշ, ավելի վտանգավոր մանրամասնություններ: Մեկ-երկու օր առաջ հայտնի դարձավ, որ նրա անչափահաս դուստրը հղի է: Սառահ Պեյլինը եւ նրա ներկայացուցիչները ստիպված եղան արդարանալ:

Բայց պայթեց մի նոր սկանդալ. ինտերնետում հայտնվեցին մերկ աղջկա լուսանկարներ, որոնցում, ինչպես պնդում են լուսանկարիչները, երիտասարդ Սառահն է: Այդ լուսանկարներն անմիջապես բուռն քննարկումների թեմա դարձան:

Ավելի վաղ լուրեր էին տարածվել, թե Սառահի 5-րդ երեխան՝ 4-ամսյա Տրիգը իրականում նրա դստեր՝ Բրիստոլի որդին է: Հենց այդ հավաստի տեղեկությունները հերքելու նպատակով առաջագա փոխնախագահի նախագահական շտաբը հայտարարեց, որ 17-ամյա Բրիստոլը հղի է, որ մոտ ժամանակներս նա մտադիր է ամուսնանալ իր ընկերոջ հետ, իսկ երեխան պետք է ծնվի դեկտեմբերին: Նահանգապետի անչափահաս դստեր հղիությանը վերաբերող լուրերը վրդովմունքի նոր ալիք բարձրացրին: Այս անգամ դժգոհ էին Մակքեյն-Պեյլին զույգի կրոնական կողմնակիցները:

Բայց, ի վերջո, մամուլը վերադարձավ Սառահի թեմային, հիշեցնելով, որ դպրոցական եւ ուսանողական տարիներին նա զբաղվել է բասկետբոլով եւ նույնիսկ հանդես եկել Ալյասկայի պատանեկան առաջնությունում: Զգալի ուշադրություն հասկացվեց նաեւ այն փաստին, որ 1984-ին 20-ամյա Սառահը հաղթել է Ալյասկայի փոքր քաղաքներից մեկի գեղեցկության մրցույթում: Մի քանի ամիս անց նա դարձել է Ալյասկայի փոխգեղեցկուհի: Այն ժամանակ նա արդեն սովորում էր Այդահոյի համալսարանի լրագրության ֆակուլտետում:

Նրա «մերկ նկարները», ըստ երեւույթին, վերաբերում են հենց այդ ժամանակաշրջանին: Ի դեպ, ինտերնետից օգտվողների մի մասը պնդում է, թե նկարներում պատկերված է ոչ թե Պեյլինը, այլ դերասանուհի Ջուլյա Լյուիս-Դրեյֆուսը: Ամեն դեպքում ինտերնետում «մերկ Սառահի» լուսանկարներն անընդհատ շատանում են: Դրանց մի մասը ակնհայտորեն սարքովի լուսանկարներ են:

Անսպասելիորեն Պեյլինի պաշտպանությամբ հանդես եկավ դեմոկրատների թեկնածու Բարաք Օբաման: Նա հայտարարեց. «Պետք է մեր ընտանիքները ներքաշել քաղաքականության մեջ: Ես կհեռացնեմ յուրաքանչյուրին, ով կփորձի Դեմոկրատական կուսակցության վարկանիշը բարձրացնել Սառահի Պեյլինի անձնական կյանքին միջամտելով»: Այդ ելույթից հետո Օբամայի ժողովրդականությունը նկատելիորեն բարձրացավ:

Տիմոշենկոյի բլոկը Յուշչենկոյին մեղադրում է դավաճանության մեջ

Ուկրաինայի նախագահի լիազորությունները սահմանափակելու խորհրդարանի որոշումից հետո նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոն սեպտեմբերի 3-ին ելույթ ունեցավ եւ խոսեց հեղաշրջման փորձի մասին: Դրանից հետո վարչապետ Յուլյա Տիմոշենկոյի դաշինքը հայտարարեց, թե «Նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոյի մեղադրանքները ծայրեծայր արկածախնդրական կեղծիք են»:

Տիմոշենկոյի դաշինքը նախագահ Յուշչենկոյին մեղադրում է նաեւ դավաճանության մեջ: «Վիկտոր Յուշչենկոն արդեն երկու անգամ դավաճանել է ժողովրդական կոալիցիային. 2005-ին, երբ արձակեց Յուլյա Տիմոշենկոյի կառավարությունը, եւ այժմ երբ նա սկսել է ժողովրդավարական կոալիցիան քայքայել դրա ստեղծման առաջին իսկ րոպեներից», պնդում են Տիմոշենկոյի բլոկի ակտիվիստները:

Վարչապետի կողմնակիցները հայտարարում են, որ Յուշչենկոյի մեղադրանքների նպատակը հաղթանակ ապահովելն է առաջագա նախագահական ընտրություններում:

Երեկ «**Ազգը**» գրեց, որ Ուկրաինայի խորհրդարանի որոշումից հետո «Մեր Ուկրաինա-Ժողովրդական ինքնապաշտպանություն» խմբակցությունը դուրս եկավ Յուշչենկոյի բլոկի կազմից, պատճառաբանելով, որ բլոկի պատգամավորները հանդես էին եկել Շրջանների կուսակցության եւ կոմունիստների հետ համատեղ: Նախագահ Յուշչենկոն հայտարարեց, որ խորհրդարանում Կոմկուսը, Շրջանների կուսակցությունը եւ Տիմոշենկոյի բլոկը նոր կոալիցիա են կազմում:

Թաիլանդում կանցկացվի հանրաքվե

Թաիլանդի կառավարությունը առաջարկել է երկրում հանրաքվե անցկացնել ստեղծված քաղաքական ճգնաժամը հաղթահարելու համար: Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը, վկայակոչելով նախարարներից մեկին:

Նախարարի խոսքերով, հանրաքվեի անցկացման ծրագրի վերաբերյալ առկա է սկզբունքային համաձայնություն, որի մանրամասնությունները չեն հրապարակվում:

Թաիլանդում շարունակվում են բողոքի ցույցերը կառավարության եւ վարչապետի հրաժարականի պահանջով: Դժգոհության պատճառը միապետությունը վերացնելու կառավարության մտադրությունն է:

«Ժողովրդավարության ժողովրդական դաշինք» ընդդիմադիր շարժման կողմնակիցների զանգվածային ելույթները տեղի են ունենում օգոստոսի 26-ից: Ցուցարարները վարչապետի նստավայրի տարածքում են եւ խոստանում են այնտեղ մնալ, մինչեւ նա հրաժարական տա:

Մայրաքաղաք Բանգկոկում իրադրության հետագա վատթարացում թույլ չտալու նպատակով սեպտեմբերի 2-ից արտակարգ դրություն է հայտարարված:

goEast-ի ֆիլմաշարը մեկնարկեց Աննա Մելիքյանի «Ջրահարսով»

Վիսբադենում 2009-ի ապրիլի 22-28 անցկացվելու է Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի ֆիլմերի goEast ամենամյա 9-րդ փառատոնը:

«5 օրում մոտ 200 ֆիլմ ենք ցուցադրում, տարիների փորձը ցույց է տվել, որ ոչ միշտ է հաջողվում ներկայացնել բոլոր հետաքրքիր ֆիլմերը, որոնք շատ են: Որոշեցինք կարեւոր ասելիք, ինքնատիպ մտածողություն ունեցող, տաղանդավոր ֆիլմերը հանրության ուշադրությանը ներկայացնել ավելի վաղ կազմակերպված մի ֆիլմաշարում ամիսը՝ մեկ ֆիլմ ցուցադրելով: Մեկնարկը սեպտեմբերի 2-ին Աննա Մելիքյանի «Ջրահարս»-ով եղավ՝ Վիսբադենի Կալիգարի կինոդահլիճում», մեզ հետ կայացած հեռախոսազրույցում փոխանցեց goEast-ի գեղարվեստական տնօրեն Սվետլանա Սիկորան, ով տաղանդավոր մակդիրն օգտագործեց «Ջրահարսի» մասին արտահայտվելիս՝ հավելելով, թե ցանկություն ունեն շարունակել համագործակցությունն ու ընկերությունը ինքնատիպ ձեռագիր ունեցող ռեժիսորի հետ:

Աննա Մելիքյանը goEast-ի բացահայտումներից է. 2001-ին, երբ Մելիքյանը դեռ Մոսկվայում ուսանում էր, նրա «Դո վոստրեբովանիա» կարճամետրաժ ֆիլմը մասնակցել է փառատոնի՝ բուհերի ուսանողների մրցույթին, 2005-ին էլ «Մարս» ֆիլմի դեբյուտն է հետեւել՝ մրցութային ծրագրում արժանանալով ժյուրիի հատուկ մրցանակին:

Մոսկվաբնակ հայազգի ռեժիսորի՝ տարբեր փառատոներում հաջողություն գրանցած 2007-ին նկարահանած «Ջրահարսի» հաջորդ ցուցադրումը կայանալու է սեպտեմբերի 14-ին Մայնի Ֆրանկֆուրտի Ֆիլմթանգարանում: Ֆիլմի լեզուն ռուսերեն է, զուգահեռ ներկայացվում է անգլերեն թարգմանությունը՝ ենթագրերով: Վիսբադենում Մելիքյանի ֆիլմը լավ տպավորություն է թողել գերմանացի հանդիսատեսի վրա, ներկա են եղել 80 հոգի: «Ոչ շատ է, ոչ քիչ, եթե հաշվի առնենք, որ ցուցադրման օրն աշխատանքային էր, մենք գոհ ենք արդյունքից», տեղեկացրեց տիկին Սիկորան:

«Ազգի» ընթերցողները ծանոթ են հիշյալ ֆիլմի մրցանակային կենսագրությանը: Այն ի թիվս Բեռլինի միջազգային փառատոնում ստացած կինոքննադատների մրցանակի, շահել է նաեւ Sundance-ի փառատոնում լավագույն ռեժիսուրայի համար սահմանված մրցանակը, գնահատվել Սոֆիայում, Սոչիում: Կառլովի Վարիի 43-րդ միջազգային փառատոնում չեխական հեռուստատեսության Անկախ տեսախցիկ, Երեւանյան 5-րդ «Ոսկե ծիրան»-ում գլխավոր մրցանակի արժանացած «Ջրահարսը» հոկտեմբերի սկզբին մասնակցելու է իսրայելական Հայֆայի միջազգային փառատոնին:

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

Լավագույն թատերախմբերը Երեւանում կայանալիք Չեխովյան փառատոնում

«Համլետ», «Մակբեթ», «Երկու ազնվական Վերոնայից», «Ուղևական փնտրող կանայք», «Տանտերկուհեռող գիշերը» ու էլի բազմաթիվ ներկայացումներ կդիտի հայ հանդիսատեսը սեպտեմբերի յոթից Երեւանում մեկնարկող ամենամյա թատերական Չեխովյան միջազգային փառատոնի ժամանակ: Փառատոնի շրջանակներում Ա. Չեխովի անվան Մոսկվայի գեղարվեստական թատրոնի եւ Թբիլիսիի Շ. Ռուսթավելու անվան ազգային թատրոնի դերասանները կցուցադրեն «Համլետ» ներկայացումները: Վարպետության դասեր եւ դասախոսություններ կանցկացնեն Ա. Բարտոշեւիչն ու Ա. Ժուրկովսկին: Տեղի կունենա նաեւ Ժուրկովսկու «Բեմում՝ Չեխովի հետ միայնակ» գրքի շնորհանդեսը:

«Չեխովյան փառատոնը գեղեցիկ առիթ է առնչվելու համաշխարհային գոհարներին: Հանդիսականը վաղուց մոռացել է մտոռել, զարմանալ, հիանալ... Այսօր երգիծաբաններն են կարծես զավթել հանդիսատեսներին: Նրանց ներկայացումներն էլ շատ գռեհիկ ու անիմաստ են: Այս դեպքում շատ մեծ նշանակություն ունի Չեխովյան փառատոնի անցկացումը, որը միաժամանակ ծանոթացնում է միջազգային թատերական ուղղություններին, ձեւերին ու տեսակներին: Փառատոնը նաեւ հանդիսական է կրթում, ինչի կարիքը մենք այսօր շատ ունենք, որովհետեւ մեզ մոտ բացակայում է թատրոն դիտելու մշակույթը», **«Ազգ»**-ի հետ առանձնազրույցում նշեց Թատերական գործիչների միության նախագահ Հակոբ Ղազանչյանը:

Փառատոնի ընթացքում ԹԳՄ-ի դահլիճում, մոնո ներկայացումներ կբեմադրեն Հայաստանի, Լիտվայի, Իրանի, Մարոկկոյի եւ այլ երկրների երիտասարդ տաղանդավոր դերասանները:

Հակոբ Ղազանչյանը հավելում է, որ հայ դերասանները ոչնչով չեն զիջում փառատոնի մասնակից օտարերկրացի դերասաններին: ԹԳՄ նախագահին հատկապես հիացրել է երիտասարդ դերասան Արամ Հովհաննիսյանը, ում «Համլետ» ներկայացումը նույնպես ընդգրկված է փառատոնի հիմնական ծրագրում:

Փառատոնը հավասարիմ է մնացել որդեգրած սկզբունքներին եւ այս տարի նույնպես մրցանակային չի լինի:

«Ժյուրիի աշխատանքը բավականին սուբյեկտիվ է: Թե՛ Հայաստանում, թե՛ արտասահմանում ականատես եմ եղել բազմաթիվ փառատոների, երբ ժյուրիի մրցանակին չեն արժանացել շատ լավ բեմադրված ներկայացումներ: Ոչ ոք չպետք է հեռանա վատ տրամադրությամբ: Համոզված ենք, որ փառատոնային տանօրյակն իսկապես տոնի կվերածվի թե՛ հանդիսատեսի, թե՛ մասնակիցների համար», եզրափակեց Հակոբ Ղազանչյանը:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Կիեւյան 24-ը» նկարիչների միության ցուցասրահում

Գուցե թե հետաքրքրական կարող է անցնել մարդու առօրյան, համենայն դեպս միապաղաղ գոյությունից բավականին տարբեր, երբ բնակության վայրում ստեղծվում է ընդհանուր հետաքրքրությունների միջավայր: Ասենք՝ ապրում ես մի շենքում, ուր բոլոր հարեւաններդ գրողներ են, դերասաններ, կամ նկարիչներ: Ինչ էլ որ լինի, ստեղծագործական մթնոլորտը, այսինքն՝ կյանքի ներքին շարժը, գոնե ապահովված կլինի, սա, իհարկե, գնահատողի համար: Հիշում եմ սովետահայ գրողներից մեկին, որ դժգոհ էր նման շենքում ապրելուց, ասում էր՝ հետաքրքրական չէ, որովհետեւ ոչնչով չես տարբերվում մյուսներից (այն ժամանակ գրողը, մտավորականը մեծ վայելում ուներ շրջապատում): Երեւանում երբեք բնակելի շենք, օրինակ, համարվում է նկարչական, այսինքն՝ դրանց բնակիչները նկարիչներ են, մեկը՝ Սայաթ-Նովա փողոցի վրա, մյուսները՝ Լենինգրադյան-4 եւ Կիեւյան-24 հասցեներում: Այս վերջինը 1958-59-ականների երեւանյան շենքերից է, որ ժամանակին համարվել է մշակույթի, արվեստի յուրատեսակ օջախ՝ ստեղծված տրամադրող միջավայրի շնորհիվ, այստեղ մարդկային հարաբերություն-դրացիական շփումները հաճախ վերածվում էին նկարչական հետաքրքրական բանավեճերի: Շենքը խնամված, շատ գեղեցիկ բակ ուներ՝ վարդաստանի վերածված: Հիմա, իհարկե, շատ բան փոխվել է, բայց անցյալ սերնդի գործը հիմնականում ստեղծագործաբար շարունակվել է, գործում է սերունդների միջեւ հոգեւոր, օրգանական կապ:

Նկարիչների միության առաջին հարկի ընդարձակ սրահը երեկ հյուրընկալել էր Կիեւյան-24-ի բնակիչներին, ներկայացված էին գրեթե բոլոր արվեստագետների գործերը: Մուտքի մոտ հանդիպեցի Զիմ Թորոսյանին, ասաց, որ հիանալի ցուցահանդես է, որովհետեւ այստեղ մի ամբողջ ժամանակաշրջան է երեւում, պրոֆեսիոնալ արվեստագետների մտածողական ժամանակաշրջան, առանց ձեւականությունների, եւ կարեւոր չէ՝ ժամանակակից է, ժամանակակից չէ, կարեւորը՝ նվիրումն է, ճգնումը, ջերմությունը: «Ինձ հուզում է, այստեղ իմ սերնդակիցներն են, բայց միայն իրենք չեն, նաեւ որդիները, թոռները»:

Հետաքրքրականը ներկայացման ձեւն է, որ նորություն չէ, իհարկե, բայց առանձնանում է իր մտահղացմամբ, մտերմությամբ:

Մարդաշատ ու աղմկոտ սրահներում միշտ էլ ցուցահանդեսի բացմանը նկար զգալը, գույնը մտովի շոշափելը գրեթե անհնար է: Հայացքդ անցնում-սահում է պաստերների, մակերեսների վրայով, մնում է տրամադրությունը, Զիմ Թորոսյանի ասածի պես՝ «ուրախ, լավ բանը»:

«Կիեւյան 24-ի» բնակիչների անծանոթ շատ անունների կողքին հայացքդ սեւեռվում է Սարգիս Մուրադյանի եւ Գրիգոր Խանջյանի՝ հատկապես երկու գործերին, Ռեգինա Ղազարյանի մի աշխատանքին, Ղուկաս Չուբարյանի քանդակներին եւ նորություն փնտրում նաեւ մյուս՝ ավագ սերնդին շարունակող երիտասարդ մարդկանց գունամտածողության մեջ:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ազգային գրադարանի նախաձեռնությունը

Վիճակագրական վարչության տվյալները ցույց են տալիս, որ մեր հանրապետությունում գործում է 1042 հանրային բնույթի գրադարան, այդ թվում՝ 10 մարզային, Երեւանի Ավ. Իսահակյանի անվան քաղաքային կենտրոնական, 33 տարածքային, 114 քաղաքային, 844 գյուղական եւ 40 մանկական: Նույն վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ տարեցտարի նվազում են ինչպես գրադարանների քանակը, այնպես էլ աշխատանքային ցուցանիշները:

Հայաստանի Ազգային գրադարանում արդեն վաղուց գործում է բարի մի ավանդույթ. գրադարանի ղեկավարությունը պարբերաբար այցելում է այս կամ այն մարզ՝ ծանոթանում տեղի գրադարաններում տիրող վիճակին, գրքեր, թերթեր նվիրում, փորձում հնարավորության սահմաններում օգնել նրանց: Ազգային գրադարանի ղեկավարության հերթական շրջայցի համար ընտրված էին Վայոց Ձորի եւ Սյունիքի մարզերը: Այցի ընթացքում գրադարանի ղեկավարությունը 150-ական միավոր գրականություն նվիրեց Սյունիքի եւ Վայոց ձորի մարզային, Սիսիանի, Քաջարանի, Գորիսի, Ագարակի, Մեղրիի, Վայքի, Ջերմուկի քաղաքային գրադարաններին, Գորիսի համալսարանին՝ 53 միավոր: Ըստ Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի նախագահ, Ազգային գրադարանի տնօրեն **Դավիթ Սարգսյանի**, այս նվիրատվություններն անչափ կարեւոր են, քանզի քաղաքային ու հատկապես համայնքային որոշ գրադարաններ արդեն քանի տարի չեն համալրվել, իսկ որպեսզի գրադարանը շարունակի իր գոյությունը, պետք է համալրվի նոր գրականությամբ: «Գրքերը գրադարաններին անհրաժեշտ են թթվածնի պես»,- ասաց նա:

Իսկ գրադարանի փոխտնօրեն **Ռաֆիկ Ղազարյանի** խոսքերով, այստեղ էլ, ինչպես բոլոր մարզերում, գրականության խիստ կարիք կա, ավելին՝ դուրս գրված գրականության թիվը գերազանցում է մուտք եղածին: Սյունիքի մարզում գործում է 144 գրադարան: Այդ գրադարանների ընդհանուր ֆոնդը կազմում է շուրջ 1մլն 300 հազար միավոր: 2006 թվականի տվյալներով այդ գրադարաններ մուտք է եղել 932 միավոր գրականություն, որից մի քանի գյուղական գրադարան հազիվ ստացել են 1-2 գիրք: Ելք է եղել 1673 միավոր, իսկ սա նշանակում է, որ տարեցտարի գրադարանների ֆոնդերը նվազում են: Նույն վիճակն է տիրում նաեւ Վայոց Ձորում: Այնտեղ գործում է 50 գրադարան:

Սյունիքի եւ Վայոց Ձորի մարզ կատարած շրջայցին Ազգային գրադարանի ղեկավարությանը միացել էր նաեւ Միավորված Ազգերի կազմակերպության հասարակայնության հետ կապերի վարչությունը, որը նույնպես գրքեր նվիրեց վերը նշված գրադարաններին:

Պատվիրակության առաջին կանգառը Մեղրիի կենտրոնական գրադարանն էր, որը կառուցվել է 1980թ. եւ մինչեւ օրս չի վերանորոգվել: Գրադարանը գտնվում է անմխիթար վիճակում. չկան գրքերի պահպանման համար անհրաժեշտ պայմաններ, իսկ համապատասխան մարմինները տարբեր պատճառաբանություններով հրաժարվում են որեւէ լուծում տալ այս հարցերին:

«Շենքը վթարային է, դիմել ենք ե՛ւ քաղաքապետարանին, ե՛ւ մշակույթի նախարարությանը, բայց մինչեւ հիմա ոչ ոք չի արձագանքել: Գրադարանի հիմնական խնդիրներից է գրականության պակասը, ցավով ենք մերժում յուրաքանչյուր ընթերցողի այս կամ այն պատվերը: Մեր ընթերցողները հիմնականում ուսանողներ են, որոնք ավելի շատ մասնագիտական գրքերի կարիք ունեն»,-ասում է գրադարանի տնօրեն **Էմմա Ավետիսյանը**:

Այստեղ ընթերցողների թիվը 2617 է, գրականության ֆոնդը՝ 110 000: Գրադարանն ստանում է 13 անուն թերթ ու ամսագիր: Այն հարցին, թե արդյո՞ք ինտերնետային կապ կա գրադարանում, Է. Պետրոսյանը պատասխանեց. «Մենք նույնիսկ համակարգիչ եւ էլեկտրականություն չունենք գրադարանում»:

Ու չնայած սրան՝ Մեղրիի կենտրոնական գրադարանը միջոցառումներ է կազմակերպում: Դա են վկայում ցուցահանդեսները՝ նվիրված Վիկտոր Համբարձումյանի եւ Վիլյամ Սարոյանի 100-ամյակներին, հանդիպումները մեղրեցի գրողների, մշակութային գործիչների հետ, հյուրընկալվում են մանկապարտեզի երեխաները, որտեղ նրանց համար կազմակերպվում են հեքիաթների ընթերցումներ, գրքերի հետ կապված տարբեր խաղեր: 5100 բնակիչ ունեցող Մեղրիում այսօր գործում է 5 գրադարան՝ 1 կենտրոնական, 1 մանկական եւ 3 քաղաքային, որոնք բոլորն էլ հատուկ ուշադրության կարիք ունեն:

«Եթե սպասենք, որ համապատասխան մարմինները ինչ-որ բան անեն գրադարանի համար՝ ոչինչ չենք շահի, մեր աշխատակիցների ջանքերով մի քանի անգամ գրքահավաքներ ենք կազմակերպել, մեր չնչին միջոցներով ձեռք բերել շատ պահանջարկ ունեցող գրքերը»,- ասում է Է. Ավետիսյանը:

Այլ էր վիճակը Սյունիքի մարզային գրադարանում: 2007թ. կառավարությունը 40 մլն դրամ է հատկացրել՝ գրադարանի վերանորոգման համար: Այժմ գրադարանի շենքը վերանորոգվում է: Համայնքային որոշ գրադարանների տնօրենների ելույթներից պարզ դարձավ, որ այստեղ էլ խնդիրները շատ են. տեղական ինքնակառավարման մարմինների ենթակայությանը հանձնվելուց հետո պետության կողմից անուշադրության են մատնվել: Տարիներ շարունակ գրադարանները չեն համալրվում, շենքերը չեն վերանորոգվում, բացակայում է ընթերցողների հետ կապը, իսկ մշակութային միջոցառումները համայնքային շատ գրադարանների համար միայն հիշողություն են դարձել:

Գորիսի քաղաքային գրադարանում, հյուրերի չէին սպասում: Գրադարանի տնօրենը բացակայում էր քաղաքից, իսկ մշակույթի տան տնօրենը, որի ղեկավարած հաստատության կազմի մեջ է նաեւ գրադարանը, ներկայացավ բավականին ուշացումով: Նրա խոսքերից պարզ դարձավ, որ գրքից բավականին հեռու մարդ է: Նա հայտարարեց, որ վերջին տարիներին գրադարանի համար ոչ մի միավոր գիրք չեն գնել, նույնիսկ առաջարկեց գրադարանը միացնել դպրոցական գրադարանին:

Իրավիճակն այլ էր Սիսիանի քաղաքային գրադարանում: Քաղաքապետ **Լավրենտի Սարգսյանը**, որը գիտակցում է գրքի, գրադարանի դերը սերնդի դաստիարակության գործում, ամեն կերպ աջակցում է քաղաքային գրադարանի խնդիրների լուծմանը: Քաղաքապետարանի միջոցներով վերանորոգվել է գրադարանի շենքը: Քաղաքապետարանի աշխատակազմի ղեկավար **Վարդան Բալյանը** նշեց, որ գրադարանը կադրերի վերապատրաստման խնդիր ունի: Ազգային գրադարանի տնօրինությունը խոստացավ օգնել նրանց այս հարցում:

Այս եւ բազմաթիվ այլ հարցերում Հայաստանի Ազգային գրադարանը թերեւս կկարողանա օգնել մարզերում գտնվող գրադարաններին, բայց նրանց խնդիրներն այնքան խորքային են, որ այս կամ այն մշակութային հաստատություն լուծել չի կարող: Այս առումով մեր երկիրը մշակութային լուրջ քաղաքականություն մշակելու մեծ խնդիր ունի...

ԱՐՄԻՆԵ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Յան Պոուլսեն. «Մենք մրցակիցներից չենք վախենում»

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը լռջորեն է նախապատրաստվում սեպտեմբերի 6-ին «Հրազդան» մարզադաշտում կայանալիք Հայաստան-Թուրքիա ընտրական մրցախաղին: Ի տարբերություն նախորդ խաղերի նախապատրաստության, այս անգամ մարզումները փակ են, եւ լրագրողները հնարավորություն չունեին շփվելու հավաքականի ֆուտբոլիստների հետ: Այդ բացը մի կերպ լրացնելու համար երեկ «Հրազդանում» այսպես կոչված «բաց դռների» օր էր հայտարարված: 15 րոպե լրագրողներին տրամադրվել էր ֆուտբոլիստների հետ զրուցելու, 30 րոպե էլ՝ հավաքականի գլխավոր մարզիչ Յան Պոուլսենին հարցեր ուղղելու համար:

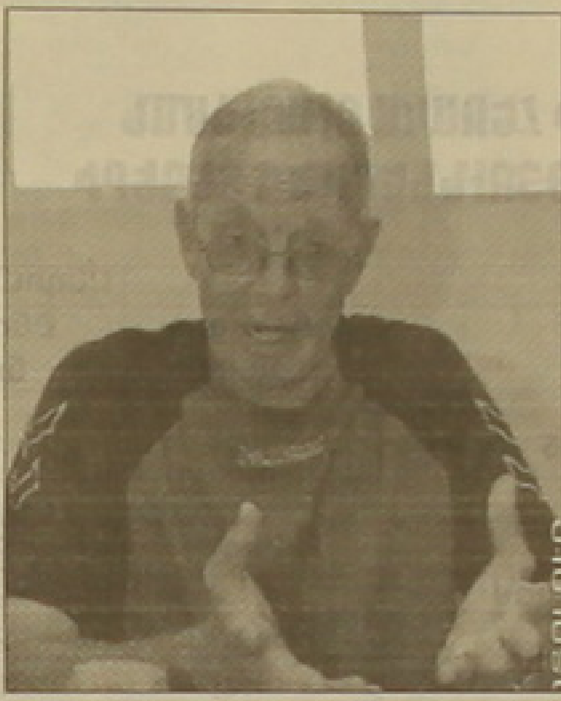

Յան Պոուլսենը նշեց, որ հավաքականը թուրքերի հետ հանդիպմանն իրատեսորեն է վերաբերվում՝ հաշվի առնելով ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցուցակում մրցակիցների զբաղեցրած դիրքը: Ինչպես հայտնի է, թուրքերը 10-րդ տեղում են, իսկ ՀՀ հավաքականը զբաղեցնում է 98-րդ հորիզոնականը: Սակայն, ըստ Պոուլսենի, դա բնավ էլ չի վախեցնում իրենց: Ֆուտբոլիստները բոլորն էլ լավ են հասկանում իրենց վրա դրված պատասխանատվությունը, մարտականորեն են տրամադրված եւ ձգտելու են լավ խաղ ցուցադրել ու ամեն ինչ ներդնելու են հաղթանակի համար: Հարկավոր է ապացուցել, որ ուժեղ մրցակիցների հետ կարող ենք լավ ֆուտբոլ ցուցադրել:

Հավաքի հրավիրված 25 ֆուտբոլիստներից միայն Գեւորգ Ղազարյանը վնասվածք ունի, որը նա ստացել էր երիտասարդական հավաքականների մրցախաղում: Յան Պոուլսենը նշեց, որ թեեւ այս խաղերի շուրջը զգացմունքների արտահայտումն ավելի բուռն է, կրքերը բորբոքված են, սակայն իրենք նախապատրաստվում են նույն ձեւով, ինչպես նախկինում: Իսկ հաղթելու ձգտումը միշտ էլ մեծ է եղել ֆուտբոլիստների մոտ անկախ, թե ով է եղել մրցակիցը: Ինչ վերաբերում է հոգեբանական ճնշմանը, ապա Պոուլսենի կարծիքով, ավելի ծանր բեռի տակ Թուրքիայի հավաքականն է, քանի որ թիմի երկրպագուներն ակնկալում են հաղթանակ: Իսկ մեր ֆուտբոլիստներին խաղին լրացուցիչ տրամադրելու հարկ չկա, ավելորդ լարվածություն էլ չի զգացվում:

Հավաքականի գլխավոր մարզիչը կարեւորեց երկրպագուների դերն առաջիկա խաղում: Նա հույս հայտնեց, որ թուրքերի հետ խաղում էլ ֆուտբոլասերները բուռն կերպով կաջակցեն իրենց, կոգեւորեն ֆուտբոլիստներին, նրանց գրոհի կառաջնորդեն: Ինչ մնում է իրենց, ապա խաղադաշտում ազնիվ մրցապայքար են ծավալելու, ձգտելու են գեղեցիկ խաղ ցուցադրել եւ ուրախություն պատճառել բոլորին:

Յան Պոուլսենը նշեց, որ կարճ ժամանակահատվածում ինքը չի կարող ֆուտբոլիստների ֆիզիկական որակները բարելավել: Իր հիմնական անելիքը խաղը տակտիկապես գրագետ ու ճիշտ կազմակերպելն է: **«Ազգի»** հարցին, թե արդեն որոշե՞լ է հարձակման գծի խաղացողներին եւ առաջիկա երկու խաղերում միավորների ինչպիսի՞ քանակը կբավարարեր իրեն, Պոուլսենը հետեւյալը պատասխանեց. «Իհարկե, արդեն որոշել եմ, թե ովքեր են հանդես գալու հարձակման գծում, սակայն այսօր չեմ ուզում հրապարակել նրանց ազգանունները: Իսկ միավորների հարցում կոնկրետ խնդիր մեր առջեւ չենք դրել: Այսօր կենտրոնացած ենք Թուրքիայի հավաքականի հետ խաղի նախապատրաստությանը, այնուհետեւ կպատրաստվենք Եվրոպայի չեմպիոն իսպանացիների հետ մրցավեճին: Եթե ամեն ինչ նորմալ ընթանա, լավ խաղ ցուցադրենք, ապա կարծում եմ, որ արդյունքն էլ պետք է լավ լինի: Բայց կցանկանայի նշել, որ հարկավոր է իրատես լինել, հաշվի առնել ֆուտբոլի զարգացման մակարդակը Հայաստանում, ՀՀ առաջնության մակարդակը, արտերկրում հանդես եկող մեր ֆուտբոլիստների քանակը, նաեւ թե ինչպիսի ուժի տեր են մեր մրցակիցները: Հաճախ հավաքականից սպասելիքներն ավելին են, քան իրականում կարելի է սպասել»:

Մտահոգություն հնչեց, որ մեր ֆուտբոլիստները Թուրքիայի հետ ծանր մրցախաղից հետո չորս օրում չեն հասցնի վերականգնել ուժերը եւ ըստ արժանվույն խաղալ իսպանացիների հետ: Հավաքականի մարզիչը նշեց, որ դա ողջ աշխարհում ընդունված կարգ է եւ ֆուտբոլիստները, այդ թվում եւ հայերը, արդեն սովոր են այդպիսի ռեժիմին: Մեկ անգամ չէ, որ մեր հավաքականը չորս օրում երկու խաղ է անցկացրել: Բացի այդ, չպետք է մոռանալ, որ Իսպանիայի հավաքականն էլ շաբաթ օրը խաղալու է, այնպես որ սեպտեմբերի 10-ին երկու հավաքականները գրեթե հավասար պայմաններում կգտնվեն: Վերջում Պոուլսենը մեկ անգամ եւս ընդգծեց մեր ֆուտբոլիստների մարտական տրամադրվածության եւ անպայման հաղթանակ տոնելու վճռականության մասին, ինչը լրագրողների կողմից արժանացավ ծափահարության: Մամլո ասուլիսի մասնակիցները հաջողություն մաղթեցին մեր հավաքականին առաջիկա երկու ընտրական մրցախաղերում:

Ռոբինյոն տեղափոխվեց «Մանչեսթր Սիթի»

Անգլիական «Մանչեսթր Սիթին» դարձավ երկրում նոր մրցաշրջանում գրանցված ամենախոշոր տրանսֆերային գործարքի հեղինակ: Ակումբի նոր սեփականատերերն՝ արաբական ADUG ընկերությունն ավելի քան 40 մլն եվրոյով գնել է Մադրիդի «Ռեալի» բրազիլացի հարձակվող Ռոբինյոյին: Վերջինս պատրաստվում էր տեղափոխվել «Չելսի», որի սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչը պատրաստ էր նրա համար 37 մլն եվրո վճարել: Սակայն «Մանչեսթր Սիթին» գերազանցեց «Չելսիին» եւ Ռոբինյոն չորս տարվա պայմանագիր կնքեց ակումբի հետ: Տրանսֆերային գործարքը նոր ռեկորդ է Մեծ Բրիտանիայի համար:

Վերջին երկու մրցաշրջանները Ռոբինյոն անցկացրել է «Ռեալում»՝ 101 խաղում դառնալով 25 գոլի հեղինակ: Իսկ մինչ Իսպանիա տեղափոխվելը բրազիլացին հանդես էր գալիս հարազատ «Սանթոսում», որտեղ անցկացրած 104 խաղում իր օգտին 44 գոլ էր գրանցել: Նա 55 անգամ կրել է Բրազիլիայի ազգային հավաքականի մարզաշապիկը՝ խփելով 13 գնդակ: «Մանչեսթր Սիթիում» նա կմիանա իր հայրենակիցներ Ժոյին, Էլանո Բլումերին ու Գլաուբեր Բերշիին:

Մինչ Ռոբինյոյի թիմ ընդգրկվելը, «Մանչեսթր Սիթին» եւս երկու ձեռքբերում էր ունեցել: «Էսպանյոլից» Մանչեսթր էր տեղափոխվել արգենտինացի պաշտպան Պաբլո Սաբալետան, իսկ «Չելսիից» հարազատ թիմ էր վերադարձել Շոն Ռայթ-Ֆիլիպսը: Թիմի գլխավոր մարզիչ Մարկ Հյուզը գոհ է ակումբի տրանսֆերային գործունեությունից. «Շատ երջանիկ եմ, որ ինձ բախտ է վիճակվում աշխատել Ռոբինյոյի պես տաղանդավոր ֆուտբոլիստի հետ: Նման ֆուտբոլիստներով միայն կարելի է պայքարել պրեմիեր լիգայի առաջատար ակումբների հետ: Անկասկած, Ռոբինյոն աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստներից մեկն է»:

«Մանչեսթր Սիթին» բավական ժամանակ տիտղոսների չի արժանացել: Վերջին անգամ թիմը մրցանակ է շահել 32 տարի առաջ՝ նվաճելով Անգլիայի լիգայի գավաթը:

Օլիմպիական աճուրդ

Չին բասկետբոլիստ Յաո Մինի մահճակալը, որի վրա նա քնել է օլիմպիադայի ժամանակ, աճուրդի կհանվի: Հատուկ կազմակերպվող աճուրդում վաճառքի կհանվեն մոտ 20 մլն առարկաներ՝ կահույք, էլեկտրական սարքավորումներ եւ այլն, որոնք այս կամ այն կերպ առնչվում են պեկինյան օլիմպիադային: Յաո Մինի մահճակալի երկարությունը 2 մ 31 սմ է: Այն հատուկ պատվերով պատրաստվել էր 226 սմ հասակ ունեցող բասկետբոլիստի համար: Բացի այդ, աճուրդում հնարավոր կլինի գնել լուսավորման սարքեր սարքավորումներ, երաժշտական գործիքներ, լամպեր, որոնք օգտագործվել են խաղերի բացման եւ փակման արարողությունների ընթացքում, ինչպես նաեւ մարզական գույք ու հանդերձանք: Փորձագետների կարծիքով աճուրդը հնարավոր է տեւի 2 տարի, իսկ ընդհանուր եկամուտը կկազմի 100 մլն եվրո:

5 մլն ռուբլի օլիմպիական չեմպիոնին

Պեկինի օլիմպիադայի չեմպիոններն իրենց երկրներում արժանանում են բարձր պարգեւավճարների: Հունահռոմեական ոճի ըմբիշ Ասլանբեկ Խուշտովը Կաբարդինո Բալկարիայի նախագահ Արսեն Կանոկովի կողմից պարգեւատրվել է 5 մլն ռուբլով: Բացի այդ, նրան են հանձնվել նոր «Տոյոտա» մեքենայի բանալիները:

Ռուսաստանցի ըմբիշն օլիմպիական չեմպիոնի տիտղոսը նվաճել էր մինչեւ 96 կգ քաշային կարգում՝ եզրափակիչում 9-0 հաշվով պարտության մատնելով գերմանացի Միրկո Էնգլիչին: Խուշտովն առայժմ մտադիր չէ բաժանվել սիրած մարզաձեւից: Նա պատրաստվում է ըմբշամարտի աշխարհի առաջնությանը, որտեղ եւս մտադիր է հաղթել:

Խաղաղ տուր

Բիլբաոյի շախմատի մրցաշարի 2-րդ տուրում բոլոր երեք պարտիաներն էլ ավարտվեցին ոչ-ոքի: Լեւոն Արոնյանը սեւերով մրցում էր Վեսելին Թոփալովի հետ: Բուլղարացի գրոսմայստերը դասական շախմատի պարտիաներում առայժմ առավելություն ունի հայ շախմատիստի նկատմամբ: Նա տոնել է 5 հաղթանակ, կրել 2 պարտություն, 4 պարտիա էլ ավարտվել է ոչ-ոքի: Այս տարի Վեյք Ան Զեեում հաղթել էր Արոնյանը, իսկ Լինարեսում մրցակիցները մեկական հաղթանակ էին տոնել: Սոֆիայի մրցաշարում Լեւոնն անհաջող հանդես եկավ եւ երկու անգամ պարտվեց մրցակցին: Բիլբաոյում նրանց մրցավեճը 37-րդ քայլին ավարտվեց ոչ-ոքի:

Թոփալով-Արոնյան պարտիան ամենաերկարատեւն էր: Իվանչուկն ու Կառլսենը հաշտություն կնքեցին 29-րդ քայլին, իսկ Անանդի ու Ռաջաբովի մրցավեճում ոչ-ոքի արդյունք գրանցվեց 34-րդ քայլին: 2 տուրից հետո աղյուսակը գլխավորում է Մագնուս Կառլսենը: 2-ական միավոր ունեն Վեսելին Թոփալովը, Վասիլի Իվանչուկը, Թեյմուր Ռաջաբովն ու Վիշվանաթան Անանդը: 3-րդ տուրում Արոնյանը սպիտակներով խաղալու է Անանդի հետ: Ռաջաբովը կմրցի Իվանչուկի, Կառլսենը՝ Թոփալովի հետ:

Ուռսվեց լավագույն քառյակը

Թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում կանանց մրցաշարում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի բոլոր մասնակիցները: Ելենա Դեմենտեւայի հաջողությունը կրկնեց նրա հայրենակցուհի Դինարա Սաֆինան: Նա 6-2, 6-3 հաշվով պարտության մատնեց իտալուհի Ֆլավիա Պենետին: Վիճակահանությամբ քառորդ եզրափակիչում միմյանց հետ հանդիպեցին Ուիլյամս քույրերը, որոնք Ուիմբլդոնում մրցել էին եզրափակիչում: Հաջողությունն ուղեկցեց կրտսեր քրոջը՝ Սերենային, որը հաղթեց 7-6, 7-6 հաշվով: Կիսաեզրափակիչի չորրորդ մասնակիցը սերբ Ելենա Յանկովիչն է: Նա առավելության հասավ ավստրիացի Սիբիլ Բամերի նկատմամբ (6-1, 6-4):

Լեւոն Բաբուջյանը հաղթողների թվում է

Իրանում անցկացված շախմատի մրցաշարում հաջող հանդես եկավ Լեւոն Բաբուջյանը: 11 տուրով, շվեյցարական մրցակարգով անցկացվող մրցաշարում հանդես էին գալիս 283 շախմատիստներ: Բաբուջյանը 11 հնարավորից վաստակելով 9 միավոր, վրաց շախմատիստ Գագունաշվիլու, ադրբեջանցի Իբրահիմովի, իրանցիներ Տուֆիղիի եւ Մագեմիի հետ բաժանեց 1-5-րդ տեղերը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/41 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի կարիքների համար ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Լիճք համայնքի ջրացման ցանցի վերականգնման ու վերակառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման եւ սահմանված կարգով փորձաքննության անցկացման աշխատանքների նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ «Կոմունանախագիծ» ՓԲԸ N 247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ.Հովոյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ Գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 9:30-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/42 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Լոռու մարզի Գյուղական բնակավայրերում անօթեւան մնացած ընտանիքների համար բնակարանային շինարարության նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի մշակման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ «Կոմունանախագիծ» ՓԲԸ N 247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Վ.Հակոբյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ Գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14:30-ն:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությանն **անհրաժեշտ են գովազդային մենեջերներ**: Աշխատավարձը գործարքային՝ բարձր տոկոսադրույքներով: Ազատ աշխատագրաֆիկ: Աշխատանքային փորձն ու լեզուների իմացությունը ցանկալի է:

Մանրամասների համար կարող եք զանգահարել 54-89-36 հեռախոսահամարով:

ԿՈՐԵԼ Է

«Նոր երկիր» ՊՓԲԸ-ի կնիքը և պետ. ռեգիստրի վկայականը (գրանցման համար՝ 254.120.530)

Համարել անվավեր:

***

Երեւանի քաղաքապետարանի «Ջրմուղ-կոյուղու տնտեսություն» ՀՆՊՁ-ի «Գլխամասային կառույցների եւ ջրատարների» ԴՁ-ի կնիքը եւ պետ. ռեգիստրի վկայականը (գրանցման համարը՝ 273.070.00945):

Համարել անվավեր:

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի պետական համալսարանը կատարում է 2008-2009 ուսարվա հեռակա ուսուցման ընդունելություն՝ 30 մասնագիտությունների գծով:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ սեպտեմբերի 20-ը: Քննությունները անց են կացվելու հոկտեմբերի 9-20-ը: Դիմումի հետ պետք է ներկայացնել՝ միջնակարգ կրթության ատեստատ, միջին մասնագիտական եւ մասնագիտական տեխնիկական կրթության մասին փաստաթուղթ (բնօրինակը), 6 լուսանկար (3x4 սմ չափսի), անձը հաստատող փաստաթուղթ, զինվորական գրքույկ եւ զինվորական կոմիսարիացից տեղեկանք ժամկետային զինվորական ծառայության մասին: Հեռակա ուսուցումը տեւում է 5 տարի: Ուսման ավարտին տրվում է բակալավրի որակավորում: **Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ԵՊՀ, Ալեք Մանուկյան 1, ԵՊՀ ընդունող հանձնաժողով, հեռ.՝ 55 50 41:**

ՑԱՆԿ
ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵՂԵՐԻ

Շիֆր	Մասնագիտություն	Ընդունելության քննություններ				Ընդունելության տեղերը		Վարձ (հազար դրամ)
		Մրցութային			Ոչ մրցութային	Ընդհանուր	այդ թվում ԲՉ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01	ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ					955	90	
010100	Մաթեմատիկա	Մ(գ)	Ֆ(գ)		Հլ(գ)*	20	2	180
011000	Ակտուար մաթեմատիկա	Մ(գ)	Հլգ(գ)	Օտլ(գ)		20	2	220
010400	Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա	Մ(գ)	Ֆ(գ)		Հլ(գ)*	20	2	250
010600	Ֆիզիկա	Ֆ(գ)	Մ(գ)		Հլ(գ)*	15	1	180
011200	Ռադիոֆիզիկա և էլեկտրոնիկա	Ֆ(գ)	Մ(գ)		Հլ(գ)*	15	1	180
020900	Էկոլոգիական քիմիա	Ք(գ)	Կ(գ) կամ Ֆ(գ)		Հլ(գ)*	15	1	180
021000	Դեղագործական քիմիա	Ք(գ)	Կ(գ) կամ Ֆ(գ)		Հլ(գ)*	25	2	280
020300	Երկրաբանություն	Մ(գ)	Ֆ(գ)**		Հլ(գ)*	30	3	180
020200	Կենսաբանություն	Կ(գ)	Ք(գ) կամ Ֆ(գ)		Հլ(գ)*	25	2	180
020400	Աշխարհագրություն	Ա(գ)	Մ(գ)		Հլ(գ)*	25	2	180
020500	Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ	Ա(գ)	Մ(գ)		Հլ(գ)*	15	1	220
020600	Ջրաօդերևութաբանություն	Ա(գ)	Մ(գ)		Հլ(գ)*	10	1	180
100100	Սերվիս	Ա(գ) կամ ՀԺՊ(գ)	Հլգ(գ)	Օտլ(գ)		15	1	220
030400	Պատմություն	ՀԺՊ(գ)	ԸՊ(գ) կամ Օտլ(գ)	Հլ(գ)		50	5	200
031500	Արվեստաբանություն	ՀԺՊ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		20	2	230
031400	Մշակութաբանություն	ՀԺՊ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		15	1	230
030700	Միջազգային հարաբերություններ	ՀԺՊ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		50	5	350
030200	Քաղաքագիտություն	ՀԺՊ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		50	5	280
032000	Հանրային կառավարում	ՀԺՊ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		40	4	300
080100	Տնտեսագիտություն	Մ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		80	8	300
081800	Կառավարում	Մ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		40	4	300
030300	Հոգեբանություն	Կ(գ)	Հլգ(գ)	Օտլ(գ) կամ Ռլ(գ)		30	3	270
040100	Սոցիալական աշխատանք	Մ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		25	2	200
031000	Հայոց լեզու և գրականություն	Հլգ(բ)	Հլ(գ)	ՀԺՊ(գ) կամ Օտլ(գ)		50	5	180
030600	Լրագրություն	Սմ(գ)	Հլգ(բ)	Օտլ(գ) կամ Ռլ(գ)	Հլ(գ)	25	2	200
032400	Ռուսաց լեզու և գրականություն	Ռլգ(բ)	Ռլ(գ)	Հլ(գ)		30	3	180
031300	Անգլերեն լեզու և գրականություն	Անգլ(բ)	Անգլ(գ)	Հլ(գ)		90	9	320
031300	Իտալերեն լեզու և գրականություն	Օտլ(բ) կամ ԻՄ(բ)	Օտլ(գ) կամ ԻՄ(գ)	Հլ(գ)		40	4	300
030500	Իրավագիտություն	Հլ(գ)	ՀԺՊ(գ)	Օտլ(գ)		40	4	450
031900	Աստվածաբանություն	ՀԺՊ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)		30	3	200

DHL

Առաքեք Ձեր փաթեթը մեր իսկ գրասենյակից եւ ստացեք

25% զեղչ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1-ԻՑ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ը

ք.Երեւան, Ամիրյան 27; հեռ.՝(+374 10) 58 66 88

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանությունը մտադիր է մրցութային կարգով վաճառել դեսպանությանը պատկանող ստորեւ ներկայացված 3 ավտոմեքենաները: Ցանկացողները ավտոմեքենաները տեսնելու եւ համապատասխան ձեւաթղթիկը լրացնելու համար պետք է 2008 թ. սեպտեմբերի 16-ին այցելեն ԻԻՀ դեսպանատուն:

1. Տոյոտա Լանդկրուզեր, 1992թ. արտադրության, գույնը՝ մուգ կապույտ, վազքը (առ 01/09/2008թ.) 349640 կմ.
2. ԳԱԶ-31, 2000թ. արտադրության, գույնը՝ սեւ, վազքը (առ 01/09/2008թ.) 104289 կմ.
3. Մերսեդես-Բենց բեռնատար, 1985թ. արտադրության, գույնը՝ մուգ կապույտ, ծածկով եւ վերամբարձիչով, վազքը (առ 01/09/2008թ.) 273953 կմ.

Հեռ.՝ 28-04-57 (ներքին 216)

Սիրելի հայրենակիցներ

Սեպտեմբերի 6-ին, Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային հանդիպումը դիտելու նպատակով, Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի Հայաստան ժամանելը նախ եւ առաջ քաղաքական քայլ է:

Մեր արձագանքը նույնպես քաղաքական է:

Թուրքիան ղարաբաղյան հակամարտության հարցում ակնհայտորեն պաշտպանում է Ադրբեջանին, շրջափակման մեջ է պահում Հայաստանը:

Թուրքիան առ այսօր չի ճանաչել 1915-ի Հայոց ցեղասպանությունը: Թուրքիայում շարունակվում է հայոց պատմական-մշակութային արժեքների ոչնչացումը, հալածվում են կրոնական, ազգային փոքրամասնությունները:

Այն դեպքում, երբ Հայաստանն առաջարկում է առանց նախապայմանների դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել, Թուրքիան փորձում է մեզ պարտադրել.

ա) հրաժարվել Ղարաբաղից,

բ) հրաժարվել ցեղասպանության հարցի հետապնդումից,

գ) հրաժարվել մեր ազգային-պետական իրավունքներից:

Մեր միասնական դիրքորոշմամբ փաստենք.

- հայության միասնականությունն ազգային հիմնահարցերում,
- հայության վճռականությունը ցեղասպանության ճանաչման, դատապարտման եւ հետեւանքների վերացման հարցում,
- հայության անհամաձայնությունը, որ Թուրքիան իր ներկա կեցվածքով տարածաշրջանային խնդիրներում դերակատար դառնա:

ՀՅԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՐՄԻՆ